

Brassói Lapok

Ára 5 lei

Szerda
1931 * november 18

Főszerkesztő
Szele Béla dr.

265. szám
XXXVII. évtől várm

Ára 5 lei

**SZERELMES
ÖRDÖG**
MENSCHEN
HINTER GITTERN
LÁZADÁS A FEGYHÁZBAN
NEMET BESZÉLŐ FILMÓRIAS
JÖN A BRASSÓI
MODERN MOZGOBA

Trni kell róla

arról, a hallatlan halálunkról, amivel a legnagyobb fináncapacitás most már a magánalkalmazottak életheletőségét is ki akarja végezni. Az állam üdvének hangzatos címén a készülő törvényjavaslatlaltal a létalapját támadja meg azoknak az egzisztenciáknak, melyek munkája biztosítja az ország vérkeringésének zavartalan menetét. Mintha palamely, de korántsem szent örület szállta volna meg, hogy ép azokat az elemeket — köz- és magántisztviselőket — választotta ki áldozatul, akiket a gazdasági válság és a példátlanul súlyos adózási rendszer amúgyis a legkíméletlenebbül és a legkegyetlenebbül sújtott. A köz- és magánalkalmazottak kereseti viszonyainak feltárásához még adóspionok Röntgen-vizsgálata sem szükséges: kiterítve fekiúsznak a rémséges moloch előtt, oda- és annyiszor vágja bele véres karmait, ahová, s amennyiszor akarja.

Colteanu államtitkár azt mondta a minap sajtóexpozéjában, hogy egész Romániában nyolcvan ember van, aki kétszáz ezer lejnél magasabb jövedelmet vallott be. Ebben a megállapításban benne az egész adómanipuláció bűnös és becstelen szelleme. Csak nyolcvan ember, aki többet vall be kétszáz ezernél. Hát a többi ezer meg ezer közismerten dús jövedelmű, kincsekben és horribilis fizetésekben dúskáló román nábob, akik közül nem egynek napjára százak jutnak. A multi-millionosok, akik fejedelmi udvartartanak, a Riviéra-Páris-Bukarest közt osztják meg az életüket, s a tisztviselői státusz csúcson trónoló hatalmasok, a Stan Vidrighinek és társainak, akik csak utiatárlányokban, napidíjakban és pótlékokban többet keresnek kétszáz ezer lejnél.

Az államtitkár a jövőre — talán ezekre a bojárakra és satrapákra célozva, — szigorubb és keményebb adóbehajtási rendszert helyez kilátásba. De ez nem igazság és nem bátorság. Ma lenyuzni a közalkalmazottak bőrét és holnap majd tapintatosan kitapogatni a vagyont és haszonpálasztottjait, ez nakmerő guny, amit a leromlott, lezüllött kisegisztenciákkal üznek. Ha nyolcvan ember helyett nyolcvanezer van Romániában, akinek több a jövedelme kétszáz ezernél, akkor a fináncbóher fogja nyakon még ma azt a nyolcvanezer embert és préselje ki belőlük, amit az élet hajótöröttjeiből akar kiúszorázni. Ha nem hányoznék hozzá a bátorság és az elfogulatlanság, akkor a kormány hamar megtalálná a hiányzó milliókat azoknál a főképp többségi protekciósoknál, akiket politikai kortesszolgálat, családi összeköttetés, regáti mentalitás és a kisebbségek és kisemberek iránt való kíméletlen elfogultság, megkülönböztetett respektussal és rokonérzéssel szabadtanak fel a komoly adókötelezettség alól.

A halálharangot kongató törvényjavaslat a parlament elé kerül; ez annál biztosabb, minél jobban csúfolják majd, s minél riadtábban támad ellene a megbántott közérzet. De a magánalkalmazottak véssék emlékükből azokat a szenátorokat és képviselőket, akik szavazatukkal részesei lesznek a gonosz merényletnek. És ha választás lesz, kérdezzék meg, mennyi jövedelem után fizettek adót...

Ime a halál-skála

Horribilis adóval sújtják a magántisztviselőket és alkalmazottakat

Az új adójavaslat még a kisjövedelmű magántisztviselőktől is fizetésük negyed részét viszi adóba

Bukarest, november 16.
Röviden jelentettük már, hogy a pénzügyminiszter az állami költségvetés súlyos hajtóknak megmentése céljából vérbe és husba vágó adóval akarja megcsontítani a magántisztviselőket, amúgy is minimálisra redukált fizetését.
A pénzügyminiszteriumban elkészült tervek szerint a magántisztviselőkre kivetendő áldozati adó a következőképpen oszlik meg fizetési kategóriák szerint:

A HALÁL-SKÁLA

1. Az olyan magántisztviselő, akiknek havi fizetése nem haladja meg a három ezer lejt, mentesülnek az új áldozati adó alól.
2. Havi 3001—4000 lej bruttó fizetésű magántisztviselő adója 10 százalék.
3. Havi 4001—5000 lejig terjedő fizetés után az adó 14 százalék.
4. 5001—10000 lejes fizetés után az adó 18 százalék.
5. Havi 10.001—15.000 lejes fizetés után az adó 20 százalék.
6. Havi 15.001—20.000 lejig terjedő fizetés után az adó 21 százalék.
7. Havi 20.001—30.000 lejig terjedő fizetés után az adó 22 százalék.
8. Havi 30.001—50.000 lejes fizetés után az adó 23 százalék.
9. 50.001—70.000 lejig terjedő fizetés után az adó 25 százalék.
10. Havi 70.001—100.000 lejes fizetés után az adó 30 százalék.
11. Havi 100.001—150.000 lejes fizetés után az adó 35 százalék.
12. Havi 150.001—200.000 lejes fizetés után az adó 40 százalék.
13. Havi 200.000 lejnél nagyobb fizetés után az adó 45 százalék.

A törvényjavaslat szerint nem csupán a netto fizetés, hanem az összes mellék-cimeken felvett fizetések után is kell fizetni az adót.

A javaslat határozottan kimondja, hogy a lakbér és drágasági pótlék, utazási átlalány, jutalmazások, jutalékok és egyéb jövedelmek után is fizetni kell ezt az adót.

illetve ez azt jelenti, hogy a fix fizetésekhez hozzá kell csapni mindezen mellékjövödelmeket s ennek megfelelően állapítják meg, hogy az adózás melyik kategóriájába tartozik az illető magántisztviselő.

MEGINDUL AZ ADÓ-PRÉS

A javaslat kimondja még, hogy ezt az adót csupán az 1932-es évben kell megfizetni a magántisztviselőknél, azonban ezen horribilis adókon kívül a tisztviselő kötelesek még az eddig fizetett különbözö adókat is megfizetni.

Ez tehát azt jelenti, hogy a szerencsétlen magántisztviselő ténylegesen nem a fent elsorolt áldozati taksákat fizeti, hanem ehhez hozzájárulnak az eddigi adók, úgy, hogy 10 százalékból lesz 25 százalék és így tovább. A legkisebb fizetésű tisztviselő tehát a jövőben hozzávetőleges számítás szerint fizetésének negyed részét köteles az államháztartás egyensúlyba hozására fordítani.

Érthetetlen az is, hogy a tisztviselőknél nyújtott utáltalányból is le vonják az adót. Talán olcsóbb lett a vasuti közlekedés, s szálloda vagy az élelem?

A javaslat harmadik paragrafusa szerint ezt az adót nem az alkalmazottak, hanem a vállalatok lesznek kötelesek az államkasszába befizetni, még pedig oly módon, hogy a törvény szentesítésétől számított tíz napon belül a vállalat köteles 100.000 lejig terjedő pénzbüntetés terhe mellett pontos fizetési kimutatást készíteni az alkalmazásban levő tisztviselőkről.

Abban az esetben, ha egy vállalat az adóhivatalhoz benyújtandó fizetési listán valamelyik alkalmazottjának fizetését nem állítaná be pontosn, illetve azt kevesebbnek tünteti fel, úgy a büntetés az eltitkolni akart adó tizszeresét fogja kitérni.

De nemcsak a tisztviselő fizetések, hanem a részvénytársaságok által fizetendő tantiémek is megadóztatás alá kerülnek. Részvénytársaságok igazgatósági tagjai által felvett tantiémek után az áldozati taksá 15-től 25 percentig terjed.

ÁLDOZATI TAXA — AZ ÁLDOZATOKÓL

Igy néz ki tehát a pénzügyminiszter által elkészített adótörvény tervezet, amelynek hangzatos elnevezése: A magántisztviselő és alkalmazottakra kive-

tett rendkívüli adó. Meg kell állapítanunk, hogy az új adó nem valóban rendkívüli. Mert hiszen köztudomású, hogy a magánalkalmazottak fizetését az utóbbi évek lefelé ivelő gazdasági dekonjunkturájában egyre csökkentették.

és nincs ma az ország területén egyetlen olyan vállalat sem, amely az utóbbi évben kétszer, sőt gyakran háromszor ne redukálta volna tisztviselői fizetését,

ugy, hogy a magántisztviselő és alkalmazottak eljutottak anyagi ellenállásuk utolsó stációjához, ahol minden újabb kiadás egzisztenciák összeroppanását jelent. Arról is megfeledezett a pénzügyi kormányzat, hogy a vállalatok nagyrésze nem képes alkalmazottait rendszeren fizetni, ami ugyancsak megnehezíti azok helyzetét. És az általános leépítés veszedeelmes időszakában jön a kormány magánáldozatot kérni azoktól, akik maguk is áldozatai a világégésnek.

Ez a törvényjavaslat, amely jelenleg már a legfelsőbb törvényhozó bizottság előtt fekszik, kétségtelenül

az ország többszáz ezer magántisztviselőjének általános felháborodását fogja maga után vonni.

Megnyílt a parlament

Jorga olvasta fel a trónbeszédet, amely a döntő fontosságú törvényjavaslatok egész tömegét jelenti be

Bukarest, november 16.
A gyengélkedő uralkodó távollétében, a megszokott fény és pompa kikapcsolá-

Jorga

sával, szerényebb keretek között nyílt meg vasárnap délelben a parlament őszi ülésszaka. Délelőtt 11 órakor a Metropolián ünnepélyes Te Deum volt, amelyen élükön Jorga miniszterelnökkel a kormány tagjai, a képviselők és szenátorok, a tábornoki kar tagjai és a külföldi diplomataik vettek részt. Az istentisztelet lezajlása után a parlament összes tagjai a kamara épületébe vonultak. Nagy meg-

lepetést keltett, hogy Miklós herceg sem jelent meg a parlament megnyitó ünnepségén és az is feltűnt, hogy az ülésszakot megnyitó királyi kéziratot Jorga miniszterelnök nem a trónemelőnyről, hanem a szónoki emelvényről olvasta fel.

Jorga az ülés megnyitása után felolvasta Károly királyi kéziratát, amelyben az uralkodó mély sajnálkozását fejezte ki afölött, hogy nem vehetett részt személyesen is ennek a rendkívül nagyjelentőségű parlamenti ülésszaknak a megnyitásán, amely feladatát tűzte ki többek között a mezőgazdasági adósságok kérdésének rendezését is.

Ezután kezdett bele Jorga miniszterelnök a tulajdonképpeni trónbeszéd szövegének felolvasásához. Mindjárt a bevezetésben hivatkozik a trónbeszéd az államgépezet egyszerűsítésére, ami most már elengedhetetlen. A mai időket gazdasági és pénzügyi problémák uralják, Románia is kénytelen appellálni polgárai áldozatkészségére, hogy ezáltal a nehézségeket könnyebben leküzdhesse. A kormány éppen ezért kényszerítve érezte magát arra, hogy egy különös takarékos költségvetést állítson össze. Az a gazdasági válság, melyet most átélünk, elsősorban a termelőket sújtja. A király biztosítja az ország népét, hogy úgy ó, mint a kormány mindent meg fogna tenni a termelők segítése érdekében. Ebből a célból

Kiránduláson, sportnál és játéknál

NIVEA - CREME - OLAJ

A bőrökön eucerit-tartalommal fogva — az eucerit egyébként egyetlen más bőrpolírozószert sem találhatók — a Nivea-Creme és a Nivea-Olaj teljesen felszívódnak és mélyen hatolnak be a bőrbe, erősítik és táplálják a bőrt. Megvédik bőrét a szél- és az időjárás káros befolyásaitól, megőrzik arcod fiatalos frissességét és simaságát. Makkegészséges külseje lesz és Ön megkapja a kívánt gyönyörű barna színt.

Nivea-Creme: Lelei 16.00 — 72.00 / Nivea-Olaj: Lelei 55.00 és 85.00
 Belserdorf & Co. S. A. R., Braşov, Strada Julia Manta 30

a pénzügyminiszter törvénytervezetet dolgoz ki a mezőgazdasági adósságok konvertálásáról, különös tekintettel a kisbirtokosokra, egy másik törvényjavaslat pedig a globális adót fogja módosítani.

A felállítandó amortizációs pénztár az állami adósságokon kívül a magánadósságok rendezését is meg fogja könnyíteni, feltéve, hogy az utóbbiak nem tartoznak a mezőgazdasági adósságok konvertálásának keretében. A pénzügyminiszter továbbá egyensúlyba fogja hozni az állami tisztviselők fizetéseit. Mindezek az intézkedések most már nem tűnnek halasztást. Az általános gazdasági helyzetre való tekintettel a kormány a közhivatalnokok fizetésének leszállítására is kényszerítve volt.

A pénzügyminiszter törvényjavaslatot fog kidolgozni a szeszmonopóliumról, ezenkívül fel fogja állítani egy legfőbb pénzügyi inspektorátust. Egységesíteni fogják a nyugdíjakat, ki fogják bocsátani ezüstpénzeket, és külön törvényjavaslat készül a banküzletek szabályozására.

Az általános takarékoság a hadsereget is érinteni fogja, de ezt csak olyan mértékben, hogy az ország védelme ne szenvedjen miatta. A hadsereg továbbra is számíthat a kormány különös figyelmére és gondoskodására. A hadsereg kifejlesztésére a hadügyminiszter törvényjavaslatot készít, amely több fejezetre oszlik. Így lesz egy káder-törvény, egy törvény a műszaki hadtest megalakításáról, egy külön törvény, amely a légi haderőről szól, azután altisztai törvény s végül egy külön törvény a hadsereg céljait szolgáló alapok biztosításáról. A trónbeszéd biztosítja a parlamentet arról, hogy az államháztartás legelső főlölegeit is a nemzetvédelem céljaira fordítják.

A trónbeszéd következő szakasza a mezőgazdasággal foglalkozik és biztosítja az ország népét, hogy a kormány egyik legfőbb feladatának a mezőgazdaságról való gondoskodást tekint. Erről külön törvényjavaslat készül. A szállótermés különösen rossz helyzetben van, az árak visszaesése és az elhelyezési nehézségek következtében.

Eppen ezért gondoskodás történik a szállótermelés szabályozásáról és az újabb szállóültetéseket bizonyos mértékben megszorítják.

A közoktatás és az egyházak kérdésével a trónbeszéd csak egészen röviden foglalkozik. Annál nagyobb teret szentel azonban a közigazgatásnak. Így bejelent mindenekeelőtt, hogy a legutolsó közigazgatási reformot bizonyos tekintetben meg kellett változtatni, ami azonban a reform alapját nem érinti.

At fogják szervezni az egészségügyi közigazgatást és az igazságügyminiszter is több új törvénytervezetet fog benyújtani.

A közmunkügyi miniszter az utakat és a közlekedési vonalakat megújító reformokat készíti elő.

Még csak ma és holnap lesz alkalma a brassói t. közönségnek

RICHARD TAUBERT

„A nagy attrakció”

című filmben hallani.

Astra (Apolló) Mozdó

Ne borotvapengét kérjen hanem követelje a

ROTBART MOND-EXTRA

ezérképviselő: C. Duisberg
 Bucureşti I. Str. Carol Nr. 3

Nagy figyelemmel emlékezik meg végül a trónbeszéd a kormány általános gazdasági politikájáról.

A külkereskedelmet egészen új alapokra fektetik, hogy a kivitt előmozdithassák.

Háromszoros bolondok azok, akik a kormány távozásáról beszélnek — mondja Jorga

A parlament megnyitása után, vasárnap délután négyórákor, a többségi képviselő Jorga elnökletével értekezletet tartottak a parlament egyik melléktermében. Jorga nagyobb exozet mondott, amelyben többek között kijelentette, hogy csak nevetni tud azokon, akik a mai viszonyok között csodákat várnak a kormánytól.

Háromszoros bolondok pedig azok — akik a kormány távozásáról beszélnek.

A lakbérlok: Harminc százalékos redukción A háztulajdonosok: Felszabadítani a lakásokat!

Bukarest, november 16. Tegnap a kongresszusok napja volt Bukarestben. A legnagyobb érdeklődés mellett folyt le az első sorban a lakbérlok kongresszusa, akik határozati javaslatokban a mai lakberek 30 százalékos leszállítását, a lakásvédő szerződés megkötését, a munkanélküliek lakbérének felfüggesztését, továbbá a lakberek

A bányatermek árára emelni igyekeznek. Ezzel szemben

csökkenteni kívánják az iparcikkek árát, hogy ezen a téren is egészséges összhang támadjon.

Ezzel összefüggésben néhány új monopóliumot is kreálnak.

Intézkedni fog a kormány a petroleum-termelés korlátozásáról és szabaddá fogja tenni a nyersolaj kivitelét. Megváltoztatják a mérték és súlytörvényt, valamint az értékpapírtörvényt is.

Feltűnő röviden foglalkozik a trónbeszéd a külpolitikával s megelégszik annak lesögezésével, hogy Románia a szövetségeseivel és a szomszédállamokkal további jó viszonyt akar fenntartani. A trónbeszéd azzal zárul, hogy a parlamenttől áldásos munkát vár.

Kinosan hatott, hogy a trónbeszéd a kisebbségekről egyetlen szóval sem emlékezett meg.

A kormány dolgozik, megy a maga útján.

Ugyancsak értekezletet tartottak tegnap a liberálisok is Duca elnökletével és elhatározták, hogy

a mostani parlamenti ülésükben erőteljes kormánybuktató akciót fognak folytatni.

Ez az állásfoglalás annál meglepőbb, mivel a liberálisokról az utóbbi időben éppen ellenkező híreket terjesztettek.

havi fizetésének lehetőségét követelték.

Ugyancsak ülést tartottak tegnap a háztulajdonosok is, akik viszont a lakások felszabadítását kérik a kormánytól.

Kongresszusok volt a jelzálogadósságokkal terhelt ingatlanulajdonosoknak is, akik az árverések felfüggesztéséért szálltak síkra.

Négy feltétele van Európa megmentésének

Amerikai szakvélemény az európai gazdasági helyzet szanalási feltételeiről

Newyork, november 16. A Carnegie-egyetem gazdasági fakultásának szakértői, akik hathónapos tanulmányuton voltak Európában, az európai gazdasági válság problémáinak kutatására, vizsgálódásuk eredményéről most terjesztették elő hivatalos jelentésüket. A jelentés vázolja az európai krízis jelenségeit, megállapítja, hogy kedvező változást csak a következő intézkedések árán lehet elérni:

1. Le kell szállítani az összes vám-tételeket.
2. Csökkenteni kell a jóvátételi fizetéseket.
3. Németország rövidlejáratu hiteleit át kell változtatni hosszulejratuakká.
4. Nemzetközi konferenciát kell összehívni s annak feladatául kell tenni, hogy vegyék renizio alá az összes békeszerződéseket.

A Londonból érkező jelentések szerint a mozgalmat a kormány is támogatja, még pedig azzal, hogy rövidesen elkészíteti a külföldi nyersanyagok és árucikkek vámjának felemeléséről szóló törvényjavaslatot.

Grandi
 antifasiszta üntetéstől féltik Amerikában

Newyork, november 16. Grandi olasz külügyminiszter ma délen megérkezett a newyorki kikötőbe. Az Egyesült Államok kormánya intézkedett aziránt, hogy Grandit az amerikai légiflotta legkiválóbb pilótája szállítsa el Washingtonig. A washingtoni kormány ezzel az intézkedéssel nem csupán Grandi repülőszendélyét akarja kielégíteni, hanem elejét akarja venni annak is, hogy az előkelő vendég ellen tervezett antifasiszta tüntetéseket s esetleg merényleteket is megelőzze.

HALLÓ, ITT RÁDIO B. L.

SPEAKER: Tomcsa Sándor

Hölgyeim és Uraim, időjárásjelentés: adok:

Az a depresszió, mely Középeurópa felett érte el a kulminációs pontot, Nyugatira húzódik.

Angliában tovább esik.

Franciaország felett is kezd beborulni. A francia kormány elhatározta, hogy nyolcvanezer gummiköpenyt fog kiosztani a „felelőtlen elem” közt, így véli eljuttatni a közelgő viharok.

Ausztriában hűvös időjárás van, helyenkint puccs-kísérletekkel.

Romániában itt-ott fagyott, miáltal Argetoianu szociális intézkedése alapján, itt-ott megkezdtek a nyugdíjak kifizetését. Az ország melegebb vidékein, az enyhe időjárás nagy károkat okozott az éhező nyugdíjasok soraiban.

Spanyolországban abnormális a hőmérsékleti viszonyok is, úgy, hogy a kormány kénytelen volt élethossziglanig befürtetni — Alfonznak.

Magyarországon a 33-as bizottság még nem döntött arról, hogy a következő huszonnégyórán milyen időjárást engedélyez Magyarországnak. Budapesten a déli órákban, még mindig leengedezt egy kis „Pusztai szél”.

Svédországban csapadék volt, de Gréta Garbo a trónörökösnél felejtette az esernyőjét, mire egész Svédországban ki-sütött a Nap.

Jugoszláviában az új kormány bár be-tiltotta — különösen Magyarországra fel- — a felhőimportot, az északi égbolton felhőket észleltek a szerb meteorológiai detektívek. Ezzel kapcsolatban Marinkovics jugoszláv külügyminiszter demarso-intézt a Károlyi-kormányhoz és a Népszövetség, a Legyőzött Államok számlájára terhére egy Felhőellenőrző Szakosztályal bővítették ki. A szakosztály elnöke Talboot dán delegátus nem a leg-főbből fog élni, mert havi kilencvenezer frank honoráriumot szavazták meg részére. A beiktatási bankett étlapjának leköléséért, helyszüke miatt el kell te-kintelnünk.

Lengyelországnak Pilsudszky marsall három verőfényes napot engedélyezett.

Csehszlovákia nagyobb eső-mennyiség-et rendelt a francia munió-gyárakban.

Olaszországban attól függ az időjárás hogy Mussolini ohajt-e kilovagolni vagy sem. Tegnap délután a Duce aludt s így jótékony esőzések voltak egész Olaszor-szág területén.

Albániában ma a nap nem kelt fel. Nevezett égitest eltulajdonításával a Kroguljevics-bandát gyaunsítják. A kormány ígérete szerint, mihelyt a rendőrség szabadlábra kerül, a legszélesebbkörű nyomozást vezetik be.

Tegnap az egész Monaco területén óriási esőzések voltak. Később kiderült — hogy az ország határánál egy kertész nyitva felejtette a kertöntöző pumpát.

Időprognózis a következő huszonnégy-órára: változatlanul rossz idő fog járni a bankokra.

Azaz... helyesbítkek: változatlanul rossz idő fog járni a — betétesekre.

Ismétlem a prognózist: változatlanul rossz idő fog járni a — kivételekre is. Diktálom a prognózist: változatla-nul... rossz... idő... fog... járni... a... kivételes... betétesekre is...

Szótagolom a prognózist: kukk-ra fot-en-ni a fe-ne mind-annyi-un-kat.

Hölgyeim és Uraim, pontos időjelzés, adunk: —, —, —, következik a tizen-kettedik óra: —, —, —, —! Hölgyeim és Uraim, a tizenkettedik óra elmúlt 53 mil-lió 317 ezer 218 munkanélkülivel, közép-európai idő szerint.

Most közlöm a heti műsort:

Szerda: Helyszíni közvetítés egy fü-szerületből.

Csütörtök: Hírek; „Mit üzen a rádió?”

Péntek: Asszonyok tanácsadója; koz-metika.

Szombat: Nagy politikai tarka-est.

Vasárnap: Rádió-krónikát mond: Sire Hang.

Hölgyeim és Uraim, rövid szünet után George Bratianu, száraz lábbal át fók-kei a Liberális-tengeren.

A viszonthallásra!

Tőzsde

1931 november 16.

Zürich (nyitás: Berlin 121.90, Amster-dam 206.10, Newyork 5.13 London 19.30, Páris 20.12, Milánó 26.49, Prága 15.19, Budapest 90.02 és fél, Belgrád 910, Buka-rest 508, Varsó 57.50, Bécs 71.50.

Hogyan szökött meg dr. Reusz aradi főfeketeszeses,

aki egy operett-librettóval hírnevet és az adózatlan szeszen rengeteg pénzt szerzett

Arad, november 16.

Manapság már igazán nem lehet és nem is szabad semmin sem csodálkozni. Manapság minden megtörténhet. Tehát nem a meglepetés, hanem inkább az objektív híde hangján tárgyaljuk le az aradi feketesz-szesz-front különös áttörését, amikor is a „feketeszes” nagyvezére egyszerűen kitért az anyag és erkölcsi felelősség köréből. Sorjában emlegetjük, hogy hogyan történt meg Reusz Miklós dr.-nak, a feketesz-szesz-tenger egyik legnagyobb halának csendesebb vizekre történt távozása.

A „FEHÉR INDIÁN” BELE-
CSÖPPEN A FEKETE-
SZESZBE

Reusz Miklós dr.-ról, aki Arad egyik leggazdagabb kereskedője, hivatalosan ez év tavaszán derült ki, hogy vagyonának megsokszorozását a feketesz-szesz-manipulációknak köszönhette. Ebben az időben jött Aradra Varodin ezredes, akinek ekkor speciális megbízása volt a feketesz-szesz felkutatására és aki aradi nyomozásai során váratlan felfedezést tett: megállapította, hogy

az aradi feketesz-szesz-manipulációk főszerepe dr. Reusz Miklós aradi ecet- és likörgyáros, sörrelátulajdonos vállalkozása, ahol hatalmas mennyiségű feketesz-szeszrel dolgoznak állandóan.

Az aradi hatóságok illő kétkedéssel fogadták a megállapítást, hiszen Reusz dr. Arad egyik legvagyonosabb embere, több ház, súlyos vagyon és közismert cég ura, a „Fehér indiánok” című operett librettójának szerzője — mert művészi hajlamai is voltak a doktor urnak, — hiszen Reusz úgy valahogy minden gyanun felül állott.

Am Varodin inspektor addig kutatót, amíg, ahogy ezt elsőnek megírtuk, sikerült koronatanut találnia Konyalitska István ujaradi sofför személyében, aki részletes vallomást tett az aradi rendőrségnek arról, hogyan szállította ő éjnek idején az adózatlan szeszt Reusz dr.-nak. A kapott nyomon azután meg is állapították a pénzügyigazgatási emberek, hogy hamis báccakkal ellátott szeszt használt Reuszék és ezért súlyos bírságot vetettek ki, amelyet be is tábláztattak Reusz ingatlanaira.

FREGOLI KORONATANU!

Közben azután váratlan dolgok történtek. Konyalitska, a sofför, feleségével váratlanul eltűnt Aradról és csupán egy közjegyzői nyilatkozatot hagyott hátra, amelyben azt állítja, hogy a rendőrségen tett terhelő vallomását csupán kicsikarták tőle. De pár hónap múlva visszatért a sofför, aki amint most kiderült, megjárta Délamerikát és vallomástételre jelentkezett a vizsgálóbírónál. Mialatt a férfi Ludosan vizsgálóbíró előtt mondotta el, hogy igenis állja a terhelő vallomást, azalatt Konyalitskáné e sorok írója egy tanu előtt elmondotta, hogy miért változtatja Konyalitska a köpenyegét.

PÉNZ BESZÉL...

Konyalitskáné a leghatározottabban kijelentette, hogy a terhelő vallomás után — amelyet férje a rendőrségen tett, — akcióba léptek Reuszék.

Az anyagi és erkölcsi pressziók változatlan felhasználásával arra kényszerítették őket, hogy — miután a pádat visszavonták, — utazzanak ki Délamerikába.

A presszionálást azzal kezdték, — meglepte az asszony —, hogy úgy ő, mint férje, elvesztették állásaikat — mind a ketten érdekeltek voltak alkalmazva, — és ekkor tették meg nekik az ajánlatot, amely arról szólt, hogy bizonyos összeg lefizetése és az utiköltség megtérítése ellenében temetkezzenek el éle a másik világrézsben.

Az alkut létre is jött. dr. Fischer Jenő aradi ügyvéd szerzte meg Bukarestben Konyalitskák utlevélét és személyesen gondoskodott arról, hogy a közjegyzői okmány aláírása után behajózzanak.

Az asszony eme vallomását a B. L. anakidején regisztrálta is és ez a vallomás pontosan egyezett a vizsgálóbíró előtt tett vallomással. Azt is elmondotta a sofför felesége, hogy azért jöttek haza Délamerikából, mert kiint cserbenhagyták őket, nem teljesítették vállalt kötelezettségeiket. Mire azonban szembesítésre került a sor, Konyalitskák Zsigmondháza lévő há-

za ujra volt festve, az asszonynak, férfinak, gyereknek új ruhái voltak — és ezek a momentumok ismét elmosták Konyalitska memóriáját: ismét nem emlékezett semmire...

A vizsgálóbíró ekkor kijelentette az újságírók előtt, hogy Konyalitska „ugy hazudik, mint a kutya...” Történni azonban nem történt semmi.

EGYIKNEK SIKERÜL

Közben egymást váltották az ügyet vezető vizsgálóbírók és az apróbb halak egymás után kerültek horogra.

Az úgy szinte önmagát tárta fel a kiváncsiak szeme előtt és most már az is nyílt titokká lett, hogy Reusz dr.

nemcsak felhasználta a feketesz-szeszt, de a gura-honci feketesz-szeszgyárat maga finanszírozta.

Már mindenkit letartóztattak ekkor, csak Reusz dr. ügye nem tisztázódott. Hat hónapig állott vizsgálat alatt ez az ur, aki az összes feketesz-szesz között talán egyedül tudta megőrizni vagyonát, amelyet az adózatlan szesszel keresett. Félévnél több idő állott rendelkezésre ennek az urnak, akinek eddig még minden sikerült, hogy vagyonát átcsoportosítsa úgy, hogy egyrészt a belföldön maradt vagyon nagyrészt hozzáférhetetlenné tegye a kincstár számára, másrészt tekintélyes tőkét koncentráljon külföldön. Mialatt a kis halak egyre-másra kerültek

A legszörnyűbb, legsötétebb, legfájdalmasabb probléma

MINDEN HARMADIK GYERMEKET HALÁLRA ÍTÉLTEK

Herodesi végítéletként sújtja Romániát az irtózatot gyermekhalandóság — Kongó és Patagonia után Romániában pusztul a legtöbb gyermek

Bukarest, november 14.

— A fájdalomtól, a tehetetlen kétségbeeséstől és a torokba fulladt zokogástól önkénytelenül is öklöbe szorult az ember keze, ha Románia eme legsötétebb és leggyászosabb problémájáról beszélni kezd...

Doktor Ygrec mondja ezeket a megdöbbentő szavakat, aki már évek óta számtalan újságcikkben, szinte könyörög az illetékes hatóságoknak, hogy tegyenek valamit és ne tőrjék összetett kezekkel

a majdnem kétszázézer főnyi kísérteties fehér hadsereg néma és szívbemarkoló halál-marsát.

MEGRÁZÓ ADATOK

Románia minden harmadik gyermeke meghal. Évente hatszázézer gyermek születik az országban és a legfrissebb adatok szerint ezek közül már az első napokban majdnem negyvenezer újszülött pusztul el és

a további hónapokban a gyermek halottak száma megközelíti a kétszázézer számot.

— Romániában negyven esztendő óta egy jótányit sem javult a gyermekhalandóság arányszáma. Ma is éppen az a helyzet mint negyven évvel ezelőtt: három gyermek közül egy menthetetlenül elpusztul.

SEMMIT SEM CSINALNAK

— Az egészségügyi minisztériumban — mondta Ygrec doktor — semmit sem csinálnak a katasztrofális gyermekhalandóság rémének leküzdésére. Cantacuzino egészségügyi miniszter, aki teljes jogkörrel és hatalommal megindíthatná a hadjáratot és százezernyi gyermekélet megmentésére, csak általános elvi jelentőségű direktívákat ad a minisztériumának. Slatineanu vezérlikár és a többi minisztériumi főhivatalnokok pedig azzal vannak elfoglalva, hogy egészségügyi felszereléseket vásárolnak és milliókat adnak ki kórházi ágyakra és kőpöcsészekre.

JÁRVANYSZERŰEN PUSZTUL A VERBAJ

Elsősorban is irtó hadjáratot kellene megszervezni a verbaaj ellen, mert ez az irtózatot rém ma minden akadály nélkül szedheti álmodatait az országban. Már pedig talán bizonyítani sem kell azt, hogy a verbaaj az első és főoka a megdöbbentően magas gyermekhalandósi arányszámnak. Egy legutóbbi hivatalos kimutatás szerint alig három hónap alatt majdnem tízezer új verbaajos beteg jelentkezett orvosi kezelésre a minisztérium hatáskörébe tartozó orvosi rendeléseken. Ennyien jelentkeztek az állami tisztiorvosoknál. Már pedig mindenki tisztában van azzal, hogy csak elenyészőben kevesebben jelentkeznek a verbaajos betegek a hivatalos orvosi rendelőkben. Már most mennyi lehet ténylegesen a frissen megbetegedett verbaajosok száma?

Ugyancsak ez a hivatalos jelentés közli, hogy közel hatezres számot ért el a három hónap alatt tüdővészben meghaltak veszteség listája.

A külföldi államokban végzett tanulmányok során rájöttek arra, hogy a tüdővészben meghaltak számából, ha azt ötlet megszorozzák, következtetni lehet a tüdőbetegek számára.

E kalkuláció szerint több, mint száz ezer súlyos utolsó stádiumban élő tüdőbeteget kell számolnunk.

JEGYZŐKÖNYVEKKEL NEM LEHET HARCOLNI A JÁRVÁNY ELLEN

— A fertőző betegségek ellen — folytatta Ygrec doktor — nem lehet jegyzőkönyvekkel harcolni, ezt a véresen komoly nemzeti szerencsétlenséget csak véresen komolyan keresztyülvi intőzkedésekkel lehet leküzdeni.

En már évekkel ezelőtt sürgettem, hogy a magyarországi Stefánia-intézmény mintájára, nálunk is palami felhivatalos szervezet kell felállítani, mely úgy a szülő anyákat, mint magát az újszülöttet pártfogása alá veszi. Magyarország ma már ott tart, hogy a Stefánia az újszülöttek egyharmadrésze felett felügyeletet tud gyakorolni. És az eredmény egyenesen meglepő.

Száz olyan gyermek közül, akiket a Stefánia gondozott, 14 haláleset történt, míg a Stefánia felügyelete nélküli újszülöttek közül 26 halt meg.

En megírtam egy ilyen intézmény felállítására a javaslatomat és az egészségügyi minisztériumban kinevették „Előtevelyedésnek”, fantasztikus, kivihetetlen tervnek minősítették az ajánlatomat...

Az állami statisztikai hivatal kiadásában csak nemrégiben jelent meg egy részletes tanulmány a romániai gyermekhalandóságról. Az itt leközölt adatok közül vesszük az alábbiakat:

A TRAGIKUS PROBLÉMA MÁSİK ARCA

Angliában, — ahol már évek óta a legmodernebb tudományos eszközök igénybevételevel folyik a gyermekhalandóság leküzdésére elindított harc —, nagyon jellemző megfigyeléseket tettek. Megállapították a következőket:

Ezer gyermek közül, akiket egyszobás lakásban neveltek meghalt 94, míg ugyancsak ezer újszülött közül, akiknek szülei jobbmódúak voltak és egyszobás lakásban lakhattak, a halálozási szám már csak 40 volt. Ez az egyetlen adat, egészen új perspektívát tárja fel ennek a fájdalmas problémának.

Íme egy másik adat:

Németországban, ahol ugyancsak évtizedek óta fáradoztak a gyermekhalandóságra vonatkozó adatokat, megállapították, hogy a gazdag szülők gyermekei között a halálozási arányszám alig éri el a három percentséget, a közepes módú családokban a halálozási percent már felszökött 6 százalékra, míg a szegény családban száz gyermek közül majdnem 12 pusztult el. Ezekhez az adatokhoz nincs szükség kommentárra. — Ygrec doktor nyilatkozatát összevetve ezekkel a fájdalmas számadatokkal, már előtünk áll meztelen valóságban ez a

szárazra a fekete-mocsárból, addig Reusz Miklós nyugodtan készült — a szökésre.

És egy szép napon, azzal az utlevéllel, amelyet 6 hónap alatt senkinek nem jutott eszébe elkobozni, bár a vizsgálóbíró maga vallotta be, hogy még azt is megtiltotta, hogy a város területét elhagyja, tehát el nem kobozott utlevéllel kiutazott az országból, ugyanazon a napon, amikor Konyalitskát hónapok óta tartó hercehurca után lefogták és szegény, becsületes, 2500 lej-jel fizetett tisztosírlóját, egy ismert aradi urfiut a börtönbe juttatott a legelkesztőbb módon és amikor ő rá magára is sor került volna,

KOD ELŐTTEM, KOD UTANAM

A napokban Aradra érkezik Páregros pénzügyi vezérfelügyelő, aki megvizsgálja majd a tényállást, Szomorú eredményt tud majd produkálni Páregros ur, mert a sokmillióra tehető bírságból jóformán semmit sem lehet majd bevasalni.

Most ujabban még két szökésről beszélnek a feketesz-szeszfronton, egy pénzügyi vezérférfi, aki szeszes is, valamint egy vállalkozó szökése íóg a levegőben.

A Reusz-est óta ezen sem csodálkozna senki...

szívszorító probléma.

Bukarest egyetlen gyermekkorházának vezetőorvosa mondta az alábbiakat:

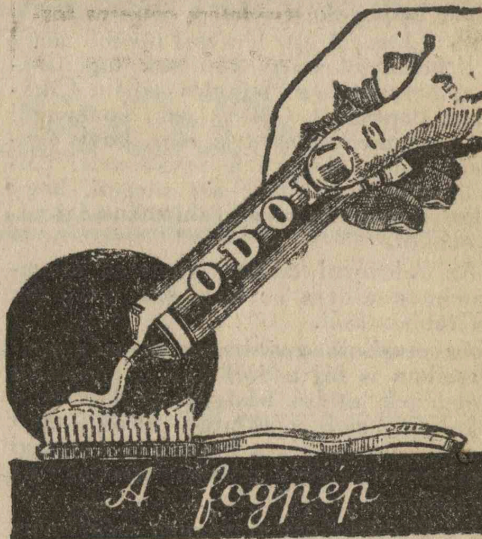
...SZERVEZZUK MEG A GYÁSOLÓ SZÜLÖKET

— Igaza van, ez a legsötétebb, legtragikusabb egészségügyi probléma... Nagy országos akciót kellene indítani és bele kellene vonni mindenkit, aki szereti a gyermeket és

akinek a szíve összeszorul arra a gondolatra, hogy évente a hivatalos hatóságok hanyagsága miatt százezreivel költöznek el tőlünk az alig megszületett emberpalánták.

Nézetem szerint, azokat a fájdalomtól halálosan megbeszett szívi szülőket kellene megorganizálni, akik már átérzik és lelkük egész keserűségével tudják, hogy mit jelent: egy gyermeket elveszíteni. Azt kérdezi ön, hogy mi a teendő?

Szigoru büntetés terhe alatt el kellene tiltani a verbaajosokat a házassádtól,

ODOL-fogpép naponta használva megakadályozza a fogak kellemetlen színeződését és a rossz szájizt

néhány évvel ezelőtt már szó volt arról, hogy az egészségügyi minisztérium törvényjavaslatot terjeszt a parlament elé, mely előírja a házasság előtti kötelező orvosi vizsgálatot. Nem tudom mi lett ezzel a törvényjavaslattal. Lehet, hogy az illetékes urak, amikor jobban beletekintettek a statisztikai adatokba, megajdtek a tervezett törvény következményeitől.

Propagandát kellene lefolytatni, hogy az anyák saját maguk táplálják gyermekeiket.

Csak így, szinte rapszódikusán kiragadva — amennyire azt egy újság keretei megengedik — foglalkoztunk a fájdalmas problémával. És mi is csak azt mondhatjuk, amit Ygrec doktor: az ember keze öklöbe szorult, ha a kétszázézer főnyi kísérteties, fehér hadsereg néma és szívbemarkoló halál-marsára gondol...

Farkas Aladár

Lelketlen kufárok keresni akarnak a Székelyföldön

Amióta elhatározták a közbirtokosságok szindikalizálását, megindult a román lapok offenzívája

Csikszereda, november 16.
Feltűnő, hogy mostanában a bukaresti lapok milyen gyakran foglalkoznak a Székelyföld s különösen Csikvármegye problémáival! Szinte versengenek egymással abban, hogy az elvakult sovinizmus szájaizének megfelelő beállítással újra és újra felfedezzék a nyomor kinpádján utolsókat vonagló földterületet.

Itt van például a Curentul november 5-iki száma.

Felfedezi s az országban véres kardként hordja körül a hírt: Csikmegyében hatalmas irredenta mozgalom van s a papok az oltár elől és a szőszekről buzditanak irrederizmusra, a magyar párt tagjai is minden alkalmat felhasználnak arra, hogy a népet nyugtalanságba sodorják. A Curentul cikkirója felhőrdül, hogy a magyar párt urai („domnii dela Magyar Párt”) nem foglalkoznak másval, mint hogy árulkodjanak a Népszövetség előtt a román állam ellen.

Ilyen hangulatkeltés után a Curentul cikke kimutatja, hogy a csiki közbirtokossági vagyonokat a székelyek a románoktól vették el! Egyben bebizonyítja azt is, hogy a közbirtokosságok létjogosultsága megszűnt, mert ezek az alakulatok csak bűnügyek kitermelésére és a hatóságok állandó foglalkoztatására alkalmasak.

A cikk írója büszkén hivatkozik arra, hogy tudósításait 5 hónapi fáradságos adatgyűjtő munka gyümölcseként írta meg. Az 5 hónapos kutatás alatt úgy látszik elfelejtette a székely intézmények történetét kissé alaposabban tanulmányozni s arra sem vett fáradságot, hogy meggyőződjék a közbirtokosságok ellen beadott sorozatos bűnvádi feljelentések összeomlásáról. Azt már nem tartotta érdemesnek kikutatni és tárgyilagosan ki is mutatni, hogy a közbirtokosságok ellen indított bűnvádi eljárások során kiderült, hogy rosszhiszemű és marakodó természetű, esetleg felbérelt emberek adtak hiábavaló munkát a hatóságoknak.

Az Adeverul egy lépéssel tovább megy a közbirtokossági kérdések taglalásában, helyesebben: letaglásában. Cikkirója, Popescu I. Costesi, aki honmentő hivatása mellett arra is ráér, hogy egyszerű írónak legyen a csikszeredai tanfolyamozásnak, már azt sürgeti, hogy a kormány ossza fel a közbirtokossági vagyonokat.

Az Adeverul cikke egyenesen állam-édeknek állítja be a közbirtokosságok szétrobbantását.

Az elvakult sovinizmusnak még roncsaiban is fáj a Székelyföld gazdasági életének utolsó bástyája, a közbirtokosság, amelyet az utolsó 10 év alatt az adóterror és a különböző hatósági offenzívák rendszeresen tereltek az összeomlás szakadéka felé.

De a közbirtokossági vagyon még morzsáiban is olyan hatalmas értékeket képvisel, hogy azt érdemesnek látszik elpredálni.

A jelszó, amely ezt a pokoli tervet propagálja, elég hangzatos: Letörni a

Székelyföldön elharapódzott irredenta mozgalmat.

Ha azonban benézünk a nagyhangu sovinizista jelszavak mögé, észrevesszük, hogy

nem is arról a bizonyos irredentizmusról van szó, hanem néhány magánérdekcsoport akciójáról, amely az államellenes magatartás mindig hatásosnak mutatkozó vádjá alatt tulajdonképpen csak azt akarja elérni, hogy a székelyek adják fel a közbirtokossági

Japan nem enged

Minden eszközzel meg akarja szerezni Mandzsuriát

Vörös tisztek a kínai hadseregben

Moszkva, november 16.

Az orosz távirati ügynökségek jelentése szerint a fiatal kínai excsászár, akit a tiencsini zavargások alkalmával japán segítséggel szöktettek meg, megérkezett Dairem városba s onnan vasárnap tovább

Pu-Ji, Mandzsúria császársjelöltje

utazott Mukden felé. A kínai excsászár megszöktetése és mukdeni útja egészen új tényező a mandzsúriai problémában, mert a japánok az excsászárt Mandzsúria császárává akarják kikiáltani, ami előreláthatólag erős ellentállásra fogja kényszeríteni úgy a nankingi kormányt, mint a szovjetet.

A kínai köztársaság nevében Csangkaj-

kereteket és mondják ki a közbirtokossági vagyonok szétosztását.

Jellemző, hogy a bukaresti lapok támadásai azután indultak meg, hogy

a csiki közbirtokosságok vezetői csikszeredai nagygyűlésükön a vármegyei prefektus jelenlétében kimondták a szindikátus megalakulásának szükségességét s ezzel a határozattal egy olyan korszakot nyitottak meg a közbirtokosságok történetében, amely éppen a hatósági üldözések és az államilag elősegített rablógazdálkodás lehetőségét lesz hivatva megszüntetni!

A bukaresti lapok irredenta vádjával és egyéb badarságaival nem vitázunk. De a székelyföldi lakosságnak figyelmét felhívjuk arra, hogy sem nagyhangú rábeszélésnek, sem fenyegetésnek nem szabad bennragnia, amikor arról van szó, hogy a talpa alól akarják kihuzni lelketlen kufárok gazdasági és kulturális életének utolsó mentsvárát, a közbirtokosságok vagyonát.

sek tábornok a nankingi egyetemi hallgatók nagygyűlésén beszédet mondott s azon ki is jelentette, hogy a kínai monarchia visszaállításának gondolata politikai abszurdum. Ezt a nankingi kormány minden rendelkezésre álló eszközzel meg fogja akadályozni és harcolni fog a monarchia visszaállítása ellen.

A japán főváros sajtója egyre jobban megerősíti azokat a híreket, amelyek a kínai-orosz együttműködésről számolnak be. A tokiói lapok szerint Maa tábornok, a mandzsúriai kínai seregek főparancsnoka, Inkutzkból bombavevő repülőgépeket és nehéz ágyukat kapott. Cicikarba pedig egy csoport vöröshadseregbeli tiszt érkezett a kínaiak segítségére.

Arról is tudnak a tokiói lapok, hogy a japán hadügyminisztérium értesülése szerint igen szoros katonai együttműködés áll fenn Maa kínai tábornok és Büchler tábornok között, aki a szibériai vörös csapatok főparancsnoka. A mandzsúriai frontok hadműveleteiről a következő jelentések számolnak be: Cicikar városának a japán csapatok ultimátumot nyújtottak át, de a város nem adta meg magát és az ultimátumot visszautasította.

Erre a japán repülőgépek bombatüz alá vették a várost. A repülőbombák 4 katonát és 7 polgárt megöltek.

Tiencsinben a japánellenes zavargások ismét kiújultak. A tüntetők megrohanták a japán konzulátust, amelyet csak rendőri karhatalom mentett meg a felülből. Tiencsinben a zavaros helyzetre való tekintettel az összes bankokat bezárták.

Ideges hangulatban ül össze a Népszövetség

Legfrissebb jelentések szerint a mandzsúriai japán csapatok főparancsnoka szabad kezet kért a tokiói kormánytól nagyszabású hadműveletek elvégzésére. A japán hadügyminisztérium a kért engedélyt: azonnal megadta s ezzel módot szolgáltatott a mandzsúriai japán hadvezetőségnek olyan katonai akciók elvégzésére is amelyeket eddig a diplomáciai szempontok miatt kockázatos lett volna végrehajtani.

Párisban ma délután kezdődik a francia külügyminisztériumban a Népszövetség tanácsának rendkívüli ülése. a

melyet kizárólag a kínai-japán konfliktus kérdésének szentelnek.

A delegátusok rendkívül ideges és pesszimista hangulatban kezdik meg a tanácskozásukat, mert kikerülhetnek látják a japán-kínai háború kitörését.

Litvinov orosz külügyi népbiztos egyébként vasárnap jegyzéket nyújtott át a moszkvai japán nagykövetnél s abban tiltakozott ama beállítás ellen, mint ha a szovjet tényleges segítségben részesítené a mandzsúriai kínai hadsereget.

„A román születés még nem jogcím a hivatalra!”

A temesvári főpolgármester válasza egy román magántisztviselő-küldöttségnek, amely állást követelt tagjai számára

Temesvár, november 16.
Temesvár város főpolgármestere, dr. Gofsorean Kornél, olyan kijelentést tett tegnap egy nála járt román küldöttség előtt, amely kijelentés érdemes arra, hogy tudomást vegyen róla az egész ország. Valakinek már csakugyan ki kellett mondani azt, amit Gofsorean főpolgármester kimondott.

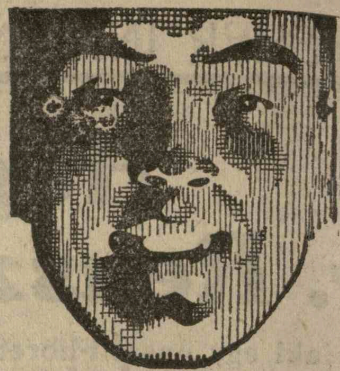
A főpolgármestert egy küldöttség kereste fel tegnap, amelynek vezetője egy Popa Gheorghe nevű leépített magánhivatalnok volt, tagjai pedig ugyancsak állás nélküli román magántisztviselők. A

küldöttség azt kérte a polgármestertől, hogy tagjainak adjon állást a városnál és hivatkozott arra, hogy valamenynyien kérvényeztek is városi állásokat, de elutasították őket.

— Bizonyára nem volt megfelelő állás üresedésben — mondotta a főpolgármester.

Popa Gheorghe, a küldöttség vezetője, erre felhozta, hogy ugyanakkor viszont kisebbségi pályázókat felvettek.

A főpolgármester megjegyezte, hogy bizonyára jobb volt a képesítésük. Végül is Popa izgatott hangon arra

Azoknak az uraknak, akik mindenben

„I-a”

minőséget óhajtanak!

Ha a borotválkozásnál kiválóan akarja megérezni, használjon Erasmic — ultrahabzó borotválkozó-szappant. Felhős hab egy fél perc alatt. Hah, amely a borotválást gyorsabbá, simábbá teszi és kevesebb körülményességet okoz. Ez az, amit Ön keres: gyors, kényelmes, I-a.

ERASMIC
BOROTVÁLÓSZAPPAN

ERASMIC
SHAVING
STICK

THE ERASMIC COMPANY LIMITED, LONDON, ENGLAND

Romániai vezérképviselet:

„PARFUMERIA ELITEI ENGRAS”

București, IV. Str. Labirint 54.

apellált, hogy

Romániában vagyunk és addig egyetlen kisebbségi tisztviselőt ne legyen szabad alkalmazni, amíg román pályázó akad.

Gofroseanu főpolgármester kikérte magának ezt a hangot és tiltakozott az ellen, hogy sovinizista politikai akarjanak belevinni a városi igazgatásba.

— Temesvár lakosságának nagyobb része kisebbségi, háromnegyedében ők viselik a városi terheket, joguk van tehát arra, hogy a megüresedő állások betöltésénél a kisebbségi pályázókra is tekintettel legyünk.

— A kisebbségek nem megbízhatók és ellenségesen viselkednek a román állammal szemben — hangzott az ostoba replika.

— Ezt a gyanúsítást visszautasítottam, nem engedem a tisztviselőimet rágalmazni. Különben is kérem vegyék tudomásul, hogy

pusztán a román születés nem jogcím arra, hogy valakit hivatalba ültessünk, — zárta be a vitát a főpolgármester.

Gofsorean Kornél dr. egyidejűleg azonban intézkedett, hogy a küldöttség tagjai munkanélküli segélyt kapjanak.

Nácik és kommunisták győztek a hesseni választásokon

Hessen, november 16.
Hessen területén vasárnap folyt le a tartománygyűlési választás. Az esti órákban közzétett eredményből kiderül, hogy a birodalmi gyűlési választások óta változatlan erővel tart a baloldali és még erősebben a jobboldali szélsőség előretérése. A nemzeti szocialisták ezúttal mintegy harmadfél-szer annyi szavazatot kaptak, mint a legutóbbi választáson.

REDOUTE MOZGÓ BRASSÓ. Telef. 145.

Hétfőn utoljára el ne mulassza megnézni!

SIEGFRIED ARNO

„Sztrájkol a gólya”

című filmben

Kedden! „UFERINI” VILAGATRAKCIÓ!

Előzőleg: „A Próbaházasság” (Die letzte Heirat) hangosfilm

Vegyen református kórház sorsjegyet!

HUZÁS NOVEMBER 30.

Főnyeremény

1.000.000 Lei

Könnyen gazdag lehet és jótékony-ságot is gyakorol, ha református kórház sorsjegyet vásárol. Kapható üzletekben és tőzsdékben

Főbizománys

Tutsek Jenő

BRASSÓ, Weisz Mihály-utca 30.

Központi sorsjegyiroda CLUJ—KOLOZSVÁR, Str. Brătianu 51

Hírek

ASSZONYOKNAK

Apróságok

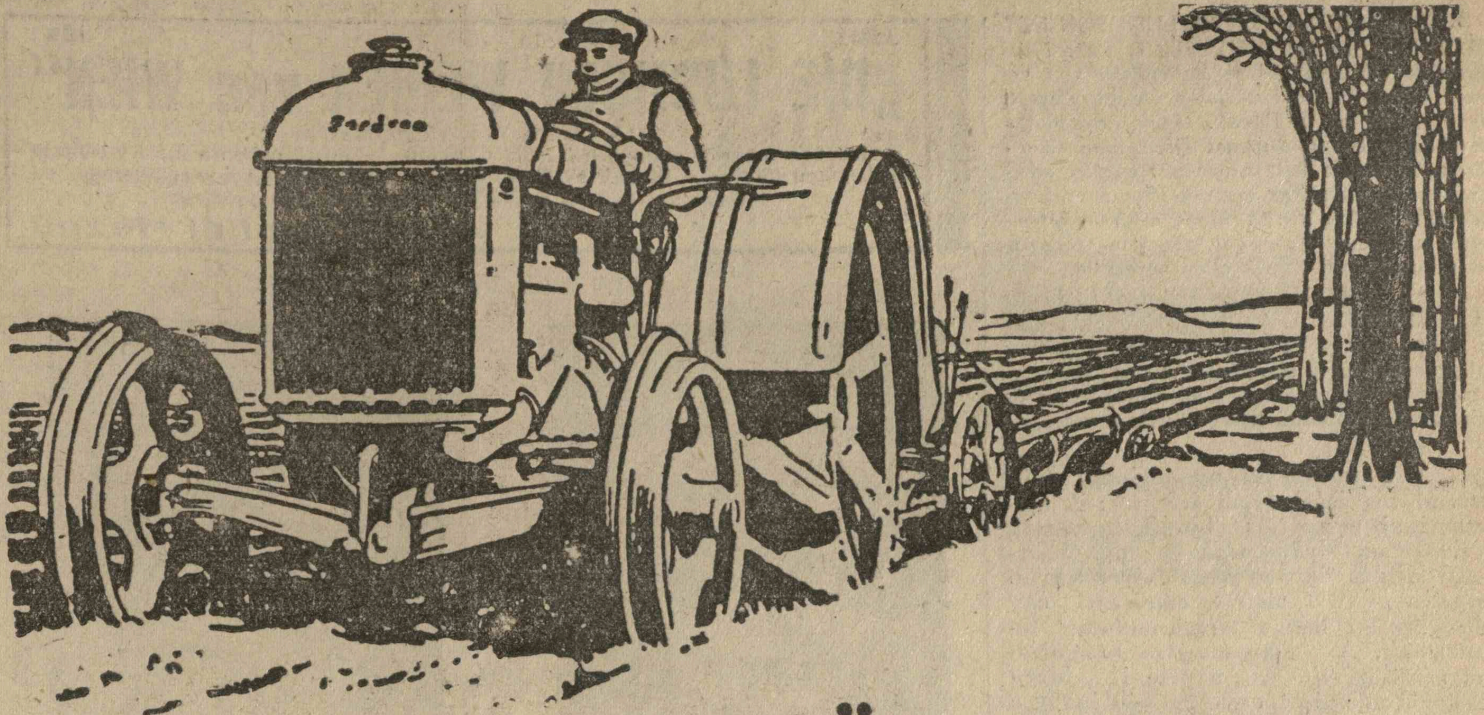
A finom és apart „apróságok” sokba kerülnek, az olcsók és selejtesek pedig elronthatják a legragyogóbb toalettet is. Ezért, ha kalkulálunk, ne csak az alapvető tételeket kalkuláljuk, hanem a mellékesnek látszókat is. Az „apróságokért” járó kiadásokat soha ne becsüljük le, mert azok sokra rúghatnak és kellemetlen meglepetéseknek lehetnek az okozói. Kivált a mai divatnál, amely egyenesen megköveteli a választékos, az izléses apró kiegészítőket. És ezek a kiegészítők éppen úgy változnak manapság a divattal, akárcsak maga a ruha vagy a kabát! Itt vannak például a táskák, a kalapok, a ruhák megújítására után gyorsan azok is nőiesebb alakot öltöttek. Először is engedtek terjedelmükből. Az elmúlt évek óriási retiküljei, (amelyek inkább aktatáskákhoz, mint női retikülökhöz hasonlítotak), immár csak utazás, vagy sportolás alkalmával stilszerűek. Városban, délutánra, pláne estére való viselésre, számtalan új változata akad az utóbbi idők sima, egyszerű retiküljeinek. Formájuk sem kizárólagosan szögletes többé és kicsoda választék és apró nianszkülönbség a csatlokban, a zárok díszítésénél! Jellemző azonban valamennyire, hogy kisebbek lettek. A kesztyűknél folytatódik a már tavaly megkezdett luxus. A változás abban áll, hogy az ideai kesztyűk még színesebbek és még szélesebb stulpnikkal bírnak, mint a tavalyiak. Izléses, eredeti kesztyűkkel még az egyszerű, régebbi ruha is jól hat, míg az új ruhának eleganciáját is erősen felfokozhatja. Ma már nem csupán szükséges öltözködési cikk a kesztyű, hanem palóssággá hozzátartozó dísz a ruhának, a kabátnak. Azelőtt nem nagyon létezett ékszerdivat, mert állandóan dívat volt a briliáns, az igazgyöngy és minden palódi ékszer. És csakis ez. Ma ki vehet palódi ékszereket, kinek telik briliánssal, igazgyöngyre? Igen keveseknek. Győzött azonban a többség és az utóbbi szomorú esztendő alatt dívatossá váltak azok az ékszerek, amelyek anyaguknál fogva ugyan értéktelenek, viszont tagadhatatlanul éreztetnek rajtuk bizonyos iparművészi izlés. Így történt, hogy a szegény dárának ma több ékszere van, mint régen a gazdagnak, sőt minden ruhához külön ékszere. Más a sportruhához, más a délutánihoz és minden estélyi ruhájához külön-külön más. Miután pedig az estélyi ruhája hátul erősebben kiágott, mint elől, tehát a gyöngy lógóját többé nem elől, hanem hátul viseli.

Már aki viseli. Egyre többen vannak azonban olyanok, akiknél a kenyérgond elnyomja a dívalgondot.

— HÁROMNEGYEDMILLIÓ LEJT KÖVETEL A MUNKÁSBIZTOSÍTÓ A BRASSÓI VÁROSI TANÁCS TÖL. A Munkásbiztosító Pénztár brassói fiókjának igazgatósága széleskörű vizsgálatot indított a brassói városi tanács, illetőleg a városi üzemek ellen s megállapította, hogy 1929., 1930. és 1931. évre visszamenőleg az egyes városi üzemeknél, de különösen az erdészeti hivatalnál foglalkoztatott munkások rendszertelen bejelentése miatt a város 750.000 lej kárt okozott a Munkásbiztosítóknak. Néhány nappal ezelőtt a Munkásbiztosító pénztár már fizetési meghagyást is küldött a városi tanácsnak 626.000 lejről. A vizsgálat azonban folyik annak megállapítására, hogy vajjon a város többi üzeménél is nem történtek-e mulasztások, amelyek érzékeny károkat okoztak a Munkásbiztosítóknak.

— A SZABAD SZÍNHÁZI VERSENY ALDÁSAI. Nagybanjáról jelentik: A „szabad színházi verseny” már is érezteti kártékony hatását. Mihályi Károly, az állás nélküli maradt erdélyi prózaszínészek kollektív társulatának igazgatója, kérvénnyel fordult a nagybányai városi tanácshoz, hogy Nagybányán november hó 17-én, illetve 18-án eljátszathassa a Feketeszáru cseresznye, és a Meddig fogsz szeretni című darabokat. Nemsokára ezután Hevesi Miklós színigazgató is hasonló beadvánnyal fordult a nagybányai városi tanácshoz és ugyanezekre a napokra kérte a színháztermet, valamint pontosan ugyanezekre a darabokra. A városi tanács erre mindkettőjüket elutasította. Az elutasítás különösen a Mihályi-alakulatot érinti súlyosan, amely, — mint mondtuk, — állás nélküli színészek csoportosulása és helységenként csak egy-két darabot játszik le, eltekintve attól, hogy előbb is adta be kérvényét és társulata is magasabb művészi nívón áll. A nagybányai városi tanácsnak revideálnia kellene határozatát és a Mihályi-alakulatnak legalább a jelzett két darabra biztosítania kellene az előadást. Hevesi nem tart attól, hogy más városban ő is éppen úgy megjárhatja?

— MÉRGEZÉSI DRAMA A BOLONDOK HÁZÁBAN. Prágából jelentik: Az itteni elmegyógyintézet három betegét tegnap délután rendkívüli nyugtalanság fogta el, mire a szolgálattevő orvos luminál injekciót adott be nekik. Másnap reggel mind a háromukat holtan találták. A vizsgálat megállapította, hogy az orvos luminál helyett nagy adag morfiomot adott be nekik.

RÖVIDITSE MEG A TELET...

TÉL van, a munkára alkalmas órák rövidek, a megfagyott földeket nehéz megmunkálni. Máskor pedig éppen a tartós esőzések akadályozzák és késleltetik a munkát. Ne feledje, hogy a Fordson-traktor nem érzi az időjárás viszontagságait, dupla munkateljesítményével behozza a rossz napok okozta késedelmet. Minden követelménynek megfelel és munkáskezdek hiányában ép oly jól végzi a földek megmunkálását, mint adja a gazdaságban a motorerőt. Egyszóval, a Fordson a legkevesebb igényű gazdasági munkás, mert keveset fogyaszt és csak akkor fogyaszt, amikor dolgozik.

Kérje az Önhöz legközelebb eső Fordson viszontelárusítótól a traktor bemutatását.

Kérjen a viszonteladótól részleteket a Ford által nyújtott hitel tekintetében.

AZ ÚJ FORDSON NÉHÁNY TÖKÉLETESÍTÉSE

Motor: Erősebb. Egy hárombarázdas ekét könnyen visz.
Kenés: Javítva van egy szűrő alkalmazása által.
Gyújtás: Javítva van egy magasfeszültségű Bosch-féle mágnes alkalmazása által, indító készülékkel felszerelve.
Fék: Több korong alkalmazása folytán hatásosabb.
Hűtés: Javítva van egy szíj által működésbe hozható vízpumpa által.
Kormány: Jelentősen erősebb.
Lég tisztító: Javított.
Függesztés: A kocsi elejére egy rugó van alkalmazva, amelynek folytán a függesztés tökéletes.

Fordson

— NAGY NYOMORBA KERÜLT WEDEKIND ÖZVEGYE. Berlinből jelentik: Frank Wedekind, a nagy német drámaíró özvegye az utóbbi időben nagy nyomorba jutott. Gerhardt Hauptmann, Georg Kaiser, Heinrich Mann és több más híresség felhívással fordult a német színházakhoz, hogy tüzzék újra műsorra Wedekind darabjait és a jövőjelemet juttassák el az özvegyének.

— ERDEKES KISAJÁTÍTÁSI PÖR AZ ARADI TÖRVÉNYSZÉK ELŐTT. Aradról jelentik: Török Géza nagytamándi földbirtokos, akinek birtokát még 1923-ban kisajátították. 79420 lej erejéig pert indított a kincstár ellen, azzal az indoklással, hogy a kisajátított területbe parkja is belesett, amelynek fái állománya értéke a fenti összeggel egyenlő. A bíróság ma tárgyalta az ügyet s a kincstárt az említett összegben kívül még 15.700 lej perkoltség fizetésében is elmarasztalta.

— MEGFOJTOTTA A LOPOTT KOLBÁSZ. Gelzenkirchen német városában egy munkanélküli beosont egy élelmiszerüzletbe. Gazdag zsákmányra tett szert és miután jóllakott, minden zsebében még külön is megtöltötte kolbással. Ezután a kis ablakon, amelyen belopódzott, távoznia akart. Amidőn azonban a kis résen megpróbált átszuszni, az egyik kolbász olyan szerencsétlenül csavarodott a nyaka köré, hogy megfojtotta. Másnap reggel az üzlet tulajdonosa ott találta a szerencsétlen munkanélkülit az ablakon, holtan függve.

— SVÁJCBAN NEM BÜNTETENDŐ CSELEKMÉNY AZ OROSZ CSERVONEC HAMISÍTÁSA. Szombaton bírói ítéletben mondták ki, hogy Svájcban nem büntetendő cselekmény az orosz cservonec-bankjegyek hamisítása. A szövetségi törvényszék egy német kiadatási kérvénnyel kapcsolatban jutott erre a megállapításra. Németország már régóta szorgalmazza Karumidze georgiai menekült kiadatását, akit a német bíróság cservonec-hamisítás miatt incontinentiam hoz-

szabb börtönbüntetésre ítelt. Karumidze a georgiai szabadságharc pénzelésére hamisította az orosz bankjegyeket s amikor a német rendőrség leleplezte a bankjegy-hamisítást, Svájcba szökött. A svájci szövetségi törvényszék most azzal az indoklással utasította el a kiadatást, hogy a svájci törvények értelmében csak az tekinthető bankjegyhamisítónak, aki a svájci bankjegyet, vagy pedig olyan külföldi bankjegyeket hamisít, amelyeknek Svájcban törvényes értékük van. Az orosz bankjegyeket azonban nem védi a svájci törvény és aki cservonecet hamisít, jogilag nem követ el büntetendő cselekményt. A helyzet fordítva is ugyanez, mert az orosz törvények sem büntetik a svájci bankjegyek hamisítását, tekintettel arra, hogy Oroszországban csak cservonec-bankjegyek hamisítása számít bűncselekménynek.

— BRASSÓ VÁROS A MUNKANÉLKÜLIEKÉRT. A brassói városi tanács mellett működő munkanélküliek segélyező bizottság tegnap délután tartott gyűlésén megállapította, hogy mivel csak 376 ezer lej áll a rendelkezésükre, a segélyezéseket egyelőre még nem kezdhetik meg. Ép azért, hogy ezt az alapot növeljék, újabb taxákat rónak ki, még pedig: 1 lejt minden primáriához intézett kérvény, vagy kibocsátott bizonyítvány, valamint a korcsolyajegyek után is. 2 lejt kávéházakban, kártya, sakk és más játékok után és 100 lejt rónak ki minden magánautó után. — Bár a munkásszervezetek kiküldöttei élénken tiltakoztak ellene, a bizottság mégis elhatározta, hogy ez évben is természetbeni adományokkal segít a munkanélkülieken. Tej, kenyér, vagy lisztet, szalonnát, babot, húst fogynak kiutalni nekik. Legközelebb megkezdik az összeírásukat is. Megállapították az alkalmat, hogy a munkügyi inspektorátusnál egy alapban letétben, amely összeget egy munkanélküli otthon építésére szánták. Itt főként a városban átutazó, illetőleg elhelyezkedést kereső munkanélküliek kapnának elhelyezést.

Ismét 18 monarchistát tartóztattak le Madridban

Madrid, november 16.

A spanyol köztársaság fővárosának egyik kolostorban a rendőrség újból monarchista összeesküvőknek jutott a nyomára. A társaság 18 tagját éppen akkor tartóztatták le, amikor a kolostor templomában titkos megbeszélést tartottak. A letartóztatott monarchisták között van a spanyol arisztokrácia három közismert tagja és több egyházi méltóság.

Újból korlátozzák a magyarországi devizaforgalmat

Budapest november 16.

Az Új Nemzedék értesülése szerint a magyar kormány új rendeletet ad ki az eddig már életbeléptetett devizarendeletek hiányosságának pótlására. Az új rendelet a devizaforgalomban ismét nehézségeket fog okozni, mert a kormány újabb szigorításokat szándékozik életbeléptetni. A rendelet ki fogja mondani, hogy az exportból származó valutákat be kell szolgáltatni.

— Epe- és májbetegségeknek, epekő és sárgaság eseteiben a természetes „Ferenc József” keserűvizet a hasi szervek működését élénkebb tevékenységre serkenti. Klinikai tapasztalatok igazolják, hogy az otthoni ivókúra különösen hatásos, ha a Ferenc József vizet kevés forró vízzel keverve, reggel éhgyomorra isszuk. A Ferenc József keserűvizet gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— **MEGKARDLAPOZTAK LUGOSON EGY FLOKELŐ FIATAL UGYVÉDET.** Lugosi tudósítónk jelentése: Kinos kalandban volt része ifj. Maior Petre lugosi ügyvédnek, a lugosi törvényszéki elnök fiának. Maior ügyvédet a kávéházból hazafelé menet éjjeltájban az utcán megtámadta két katonatiszt és úgy megkardlapozta, hogy az ügyvéd igen súlyos sérüléseket szenvedett. A kinos afférről értesítették a katonai hatóságot, amely a vizsgálatot a kardlapozó tisztek ellen bevezette.

— **AZ ARADI KÖLCSEY-EGYLET 50 ÉVES JUBILEUMA.** Aradról jelentik: Az aradi Kölcsey-egyesület vasárnap tartotta 50 éves jubileumát, amely alkalmából a nagyszalontai Arany-társaság, azonkívül az erdélyi írók és színészek kiküldöttjei köszöntötték a vezetőséget.

— **A marosmegyei nyugdíjasok gyűlése.** Marosvásárhelyről jelentik: A marosmegyei nyugdíjas közalkalmazottak egyesületének választmánya dr. Sárkány Miklós ügyvéd vezetésével tegnap monstre gyűlést tartott, amelyen egy kétszázbeesett hangu memorandumot fogalmaztak. A marosmegyei nyugdíjasok nékülözéseit és nyomorát híven ecsetelő emlékirat egy-egy példányát a királyhoz, a pénzügyminiszterhez, a miniszterelnökhöz, valamint Marosmegye képviselőihez és szenátoraihoz juttatták el.

— **SZÁZEZER LEJ ÉRTÉKŰ ÉKSZER EGY BETÖRŐNÉL.** Nagybanjáról jelentik: A nagybanjárai rendőrség letartóztatta Martincsák Miklóst, aki egy Nagyváradon, majd Kolozsváron működő háromtagú betörőbandának volt a vezetője. Megmotozása alkalmával százezer lej értékű ékszert találtak nála. A letartóztatott bandavezér rengeteg betörést ismert be.

— **PENZI! JEGYZŐ URAK!** Székelyudvarhelyről jelentik: Răpeanu pénzügyi adminisztrátor egy miniszteri rendelkezés értelmében összehívatta a vármegye összes jegyzőit. A notáriusok örömmel jöttek be, remélve, hogy elmaradt illetményeiket végre felvehetik. — Nagy ámulatra azonban az adminisztrátor azt adta tudtul, hogy ezentul minden jegyző az állami pénzek biztosításául vagyoni garanciát tartozik letenni a pénzügyigazgatóságnál. Tekintettel arra, hogy a legtöbb állami hivatal bizalmi állás. Fizetést azt nem kaptak, de garanciát kérnek tőlük!

— **UJABB LETARTÓZTATÁS AZ ARADI SZESZFRONTON.** Aradról jelentik: Az aradi feketeszeszfronton ma újabb letartóztatást fogantatosítottak. Moskovits Bernát gyulafehérvári szeszgyáros egy éve 8 hektoliter adózatlan szeszt vásárolt Weiszberger Sándortól, a feketeszeszszek szűkésben levő fejétől, a szeszbecsűket annak idején beutatták az illetékes aradi hatóságoknak, ahol néhány hónap leforgása után állapították meg, hogy a barchák — hamisak. Moskovits az ügyesség Aradra idézte és letartóztatta. A vádtanács a vizsgálóbíró határozatát megerősítette.

— **A BRASSÓI RENDŐRSÉG HIREL.** Goga János, a Széles-utca és a Derestyei-ut kereszteződésénél levő „Suzanna-bár” tulajdonosa feljelentést tett a rendőrségen, hogy ismeretlen tettes betörő a pincéjébe s két ruhásládát, — melyben 18.000 lej értékű ruha volt, — teljesen kifosztott. A rendőrség rövid nyomozás után Ceteanu Ilie alvinci illetőségű munkanélküli személyében letartóztatta a tettest, aki beismerte a lopást és elmondotta, hogy a ruhák egy részét egy Munteanu János nevű egyénnek adta el. A rendőrség az orgazlat is letartóztatta. — Bíró János Csatornaitcai korcsmájának helyiségében vasárnap éjjel néhány ittas székely legény veredést rendezett. A tulajdonos a rendőrséget hívta segítségül, amely a veredés kezdeményezőit, így egy Simon Ferenc nevű legényt is lefogta. Simont társai kiszabadították kötelékeiből, mire a legény futásnak eredt. Miután többszöri felszólításra sem állt meg, az egyik rendőr utána lőtt s ballábán megebesítette. Állapota veszélytelen. — A rendőrség letartóztatta Balan Nicolae rovtomultu egyént, aki egy platinával ékített aranyláncot akart eladni. Balan a lánc eredetire vonatkozólag minden felvilágosítást megtagadott. A rendőrség átadta az ügyességnek.

— **NAGYBANYÁN INGYEN EBÉDET KAPNAK A MUNKANÉLKÜLIEK.** Nagybanjáról jelentik: A munkanélküliek ügyét intéző bizottság a nőegyletek vezetőségével folytatott megbeszélései alapján elhatározta, hogy a tervbevitelt népkonyhát a közeljövőben megnyitja. A népkonyhán a munkanélkülieknek naponta 120 ebédet fognak kiosztani. A bizottság egyben felszólította az összes egyesületeket, hogy akciójukat műsoros estélyek rendezésével, anyagilag támogassák.

JÖN!

„DIE LUSTIGEN WEIBER VON WIEN“

(A BÉCSI VIG ASSZONYOK)

című sláger operett gyönyörű német dalokkal. — Főszerepben a mozi közönség dédelgetett kedvence **WILLY FORST, IRENE EISIGER** (Két szív egy keringőben főszereplői) és **LEE PAVOY** a szépségverseny győztese.

Asira (Apolló) Mozgó

A NEMETEK MA IS VEZETNEK

Jelentettük már, hogy az idei orvosi és kémiai Nobel-díjakat német tudósok kapták. A megosztott kémiai díj két nyertesét ábrázolják a fenti képek. 1. Bergius és 2. Bosch professzorok.

DÉCSEY ZOLTÁN:

A SIRÓ VÁROS

Az utca közepén Minder ezredes, a delatini roham legendás hőse baktatott. Egy öreg, kimustrált gebének kantárszíját tartotta a kezében. A ló egy benzines körfűrészt elé volt befogva.

— Ez az ember kivont karddal rohamozta meg honvédeivel az égő delatini erdőt. Ott voltam; láttam. A hőskőse volt. És most bekopogtat a módosabb bürgerek házába. Nincs-e felválni való fájuk? Mennyire meg kellett alázkodnia ennek a léleknek, amikor az első idegen kilincset megfogta. És százan meg százan vannak ilyenek. Nem hagyhatom őket magukra. Ugy érzem, hogy misszióm van.

— Hát csak csináld, testvér. De én nem bírom ki ezt az atmoszférát. Melegen szoritottak kezét és hosszú időre elváltak utjaik.

Amikor a szerkesztőségi asztalhoz ült és a tollat a kezébe vette, már meg volt a témája.

— Erről fogok írni, az elsüllyedt fiatal generációról, amelynek most kellene az életbe beállania, de ez az elkorhadt, rozoga gazdasági és társadalmi masina egyszerűen kiveti magából őket. Nincs számukra hely. Tízmillió fiatal élet pusztult el, vagy vált munkaképtelenné, tíz millió hely üresedett meg, de ennek a megbomlott gépezetnek nincs rájuk szüksége.

— És az öregek?

— Akik becsületben gázoltak végig egy kiüresedett életen és most a megérdemelt békés öregség helyett az éhség, nélkülözés szakad a nyakukba. Ezek egyszerűen vegyék tudomásul a halálos ítéletet?

Félénk kocogás hallatszott az ajtón, amely csak megismételt tessékre nyílt meg.

Kersic ezredes lépett be a szobába. Kezében hatalmas bőrtáskát szorongatott, viharvert kalapját elfoglatlan forgatta.

A főzerkesztő alatta szolgált. Előzékenyen sietett az öregur felé.

— Jó estét kívánok, ezredes ur. Mivel lehetek szolgálatára?

Az öreg megtörölte izzadó, eres homlokát és figyelmesen nézett a főzerkesztőre. Öröm villant fel a könnyező, gyenge szemekben, amikor megismerte.

— Ah, Oberleutnant Hevess! Nagyon örülök, nagyon örülök.

— Tessék helyet parancsolni.

Az öreg leült a bőrfotóbjé, kigombolta télikabátját, a nagy bőrtáskát a lábai elé tette, zsebkenőt húzott ki és arcát törülgette.

— Oh, csak ez a sok lépcső... Kissé rossz már a szívem... Hát kéresem volna... Igazán, restellek vele előhozakodni... de a szükség...

— Parancsoljon, ezredes ur. Ami csak módunkban van, megteesszük...

Nem volt már semmi pénzünk és feleségem, a méltóságos asszony — ezt már harminc éves megszokásból mondta mindig így az öreg, mert az ezredesné született bárónő — kissé gyengélkedik, szegény. A fűszeresünk aztán segített.

Kinyitotta a táskát és az egyik asztalra ültette tartalmát. Kis dobozok sorakoztak egymás mellé.

Finom cukorkák, szerkesztő urak... Ezzel járom a várost... Már van egy-két jó helyem, bankok, nagyobb vállalatok. Jó szívvel vásárolnak és meg vannak elégedve az áruval. Ha a szerkesztő urak olyan jók volnának... Hetenként egyszer jönnek fel, meghatározott időben...

Kinosan nyögte a szavakat. A főzerkesztő kinyitotta a dobozat és mind egyikbe belemarkolt.

Nagyon jó, hogy fel tetszett jönni, ezredes ur. Munka közben nagyon jól esik az üdítő cukorka és ide olyan megszűn van a cukros bolt. Így legalább el láthatjuk magunkat egész hétre.

— Igazán?... Igazán?... Szükségük van a cukorra?... Az öreg dadogott az örömtől. — Oh, ha szükségük van rá, nagyon finom dolgokat fogok majd hozni...

— És a borzósós öreg arcon megeredt a könnyek barázdája. Az elkécsesedett kézfej esetenül törülgette a könnyeket.

A dőmban kigyulladtak a villanykörtek. A kórusban karinges kispapok és piros micéttum kanonokok monoton hangon duruzsolták az officiumot:

In hereditatem tuam alieni venerunt, Domine!

Örökségedbe, Uram, mások jöttek!

III.

Uj szomszédja akadt és egyszerre megszűnt eddigi nyugalma.

Amikor éjjel után hazatért, hogy ki merült tagjait a pihenésnek adja, a vékony falon hegedücinogás hallatszott keresztül. Ismeretlen melódiák zokogtak

— **KORSZERUTLEN PARASZTLAKODA.**

LOM. Bársági tudósítónk jelentése: A mai súlyos gazdasági viszonyok között nagyon korszerűtlenül ható és rossz hatást keltő, fényűző parasztlakodalm színhelye volt Biled bársági sváb község, ahol nábóbi fényűzéssel tilték meg Braun János jómódu sváb gazda fiának és Mann János hasonlóan gazdag billéi lakos leányának lakodalmát. — A lakzira 360 ember volt hivatalos, akik a menyegzői vacsora során elfogyasztottak 200 darab cipót, 7 teli ruháskosárnyi süteményt, 80 tortát, 170 tyukot, 2 hizott disznót, 6 borjút, 5 hordó sör, 5 hektoliter bort s az ételhez felhasználtak 100 liter tejfölt és ezer darab tyuktojást. A lakodalmi vacsorát a község legnagyobb vendéglőjében szolgálták fel, ahol 46 szakácsnő és 30 foltszolgáló személy fáradozott a 360 vendég jóltartásán. Mit szólnak vajjon ehhez az éhez és nyomorgó munkanélküliek?

— **FELFEGYVERKEZETT BETÖRŐK TAMADÁSA ORSOVÁN.** Orsováról jelentik: Vakmerő betörési kísérletet követtek el ismeretlen betörők Orsován, a város végén egy magánosan álló ház ellen. A felfegyverkezett betörők behatoltak a házba, amelyben csak a ház asszonya egyedül tartózkodott és életveszélyes fenyegetésekkel pénzt követeltek. A halálra rémült asszony felmenekült a ház padlására, ahonnan segítség után kiáltozott. A segélykiáltozásokra a közeli villanyközpont emberei futva igyekeztek a szorongatott helyzetben levő asszony segítségére, mire a fegyveres betörők a már összecsomagolt zsákmány hátrahagyásával elmenekültek. A csendőrség a tettesek felkutatására szigorú nyomozást vezetett be.

a hurokon, a Vltava tompa zugása, a Sumava őserdőinek sejtelmes susogása, szláv táncok melódiái. A szomszéd jól kezelte a vonót, de annyira elmerült élvezetében, hogy Pista sokszor háromig nem tudta lehunyni a szemét.

Olykor-olykor, ha már nagyon dühös volt, cipőjét vágta a falhoz vagy erőlyesen dörömbölt. A hegedű ilyenkor elhallgatott egy pillanatra, de a szomszéd, mintha csak bosszantani akarná, azon nyomban valami szilaj dalba csapott. Pista megadta magát a sorsának és a harmadik este elhatározta, hogy amint csak teheti, lakást változtat.

Tudta, hogy ez nehéz feladat. Egyre többen és többen jöttek nyugatról. Az üresen hagyott lakásokat már mind megszállották. És mindig újabb és újabb áradat özönlött be. Egyelőre a vasúti kocsikban maradtak a jövevények; azután a polgármesteri hivatalt nyaggatták, hogy mielőbb utaljon ki a számukra lakást.

Igy született meg a lakásrekvirálás rendszere, így állították fel a lakáshivatalt, amely teljhatalommal rendelkezett a polgári kényelem első feltétele, a lakás felett.

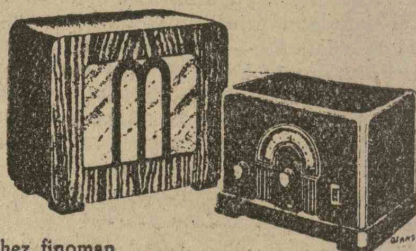
A „**Korona-szálló**” új épületrészben
ÜZLETHELYISÉG,
mely két helyiségből áll, kiadó Alkalmos irodának, vagy orvosi rendelőnek
A szálló igazgatósága.

MENDE 98 SYSTEM GANTHER

minden szakember ajánlani fogja, ha nagyértékű és üzembiztos háromcsöves készülékért 100 márkánál többet nem akar kiadni. **Mende 98** több mint 150.000-szer kipróbált kapcsolással rendelkezik, egyszerű és könnyű kezelése van és olyan szelektív, hogy az európai állomások nagyrészt erősen és tisztán visszahívják. **Mende 98** lehetővé teszi, hogy nagy, sohasem visszatérő eseményeken résztvegyen és sok örömet okoz családjának.

Egyen- és váltóáram.

Mende-Rádió garantálja a kiváló minőségű munkát.

Ehhez finoman árnyalozott **Mende** hangszóró

Kapható:

Roth Róbert-nél

Brassó, Strada Principele Carol 34.

Romániai vezérképviselő:

„Daimon”

Bukarest I. Calea Moșilor 75

Zseniliából és gyapjufonálból

kézzel horgolt sapka és kalap a nagy divat. Ezen cikkeket gyártjuk és nagyban forgalomba hozzuk. A legolcsóbb áron állandóan nagy raktárt tartunk. Kérjen ajánlatot. Garanciaképes bizományosokat és ügynököket keresünk **JUNO, BUDAPEST-ARAD, Sucursala IOS. DEUTSCH, Arad Str. Bratianu 11.**

BRASSO

„Modern Mozzó”

Telefon 518

Ma u. oljára látható a szenzációs német beszélőfilm attrakció

„A KÉT VILÁG” (ZWEI WELTEN)

MARIA PAUDLER, PETER WOSS Magyar felirat.

Holnapot! Csak hangosfilm! Ujdonság!

A PIRULÓ LEÁNYOK

a mai kor filmje JEAN CRAWFORD-al. Magyar feliratok

Redoute Mozzó

Brassó

A közeli napokban bombasorozatunk nagyggyuia

„A férjem barátnője”

(Én csalog Te csalsz. O csál)

A nap

STRIMPFLI

A publicista, akinek csupán országos dolgozattal van hajlandósága foglalkozni, sose gondolta volna, hogy egykor a harisnya lesz elmélyedéseinek tárgya.

A harisnya, mely eddig egyetlen formában, illatosan és selyemből szőve volt csak szalónképes az irodalomban, némely szerelmi élményekkel és vágyakkal való vonatkozásaiban. Megjegyzendő, ez a szalónképes is a multé, mert mióta a lovagi irodalom és romantikus költészet idoszaka elmúlt, a selyemharisnya és a csipkés harisnyakötő visszavonult az auszlágha s a poézis helyett kizárólag a kereskedelem témáját képezi.

Annál feltűnőbb, hogy rideg, anyagias száradunk váratlanul újból időszerűvé tette a harisnyát, még pedig nem csak a finom, erotikai képzetek felkeltésére érhetően alkalmas, transzparens selyemharisnyát, hanem a községes strimpfli, a harántcsikos kiscigafuszéklit, sőt a szellér-kapcát is.

Melyekbe néhány hónap óta világszerte, de Romániában különösképpen elbujik a pénz.

Komoly közgazdászok, amilyen én nem vagyok, azt mondják, hogy a harisnyának ez a bankszerű jellege a legdrámaibb valami állami szempontból. A pénz, melynek eredeti hitvatása az volna, hogy forogjon, tökévé képződjék, alkosson és tápláljon, meghúzódik a harisnyák gyomrában. Ámbár a harisnya nem fizet kamatot, a polgárok mégis inkább ezt a gusztagos teaurálási módot választják, semmint bankokban, vállalatokban, vagy értékpapirokban gyümölcsöztessek vagyonukat. A bizalom világszerte megingott s egyetlen mentvárnak a harisnya maradt meg, melyhez a hűségese alattvaló riadt rémülettel menekül, nem számolva azzal, hogy így megfosztja az országot vérkeringési lehetőségétől és vagyonának, melyet látszat szerint biztosít, véglegesen megássa sírját.

Már egészen fantasztikus elmékedéseket lehet olvasni a harisnyáról: a piac meghalt, a strimpfli az oka. Nő a munkanélküliség: a kapcát illeti a felelősség. Csöd minden vonalon: a fene egye meg a fuszéklit.

Nem kétséges, hogy e furcsa korszaknak hamarosan új közgazdászta támad, aki megírja majd világraszóló művét „A tőkés rend összeomlása a strimpfli tükrében” címmel. S elérhetünk oda, hogy a sziguranca fogja számantartani azokat, akik egy pár harisnyát nerészelnék vásárolni, féltucattól felfelé pedig egy hasonló művelet komoly államellenes resekedetnek számít majd, melyre alkalmazni fogják a Marzescu-törvény illetékes szakaszát.

Azt a lapot, mely harisnya-reklámot közöl, betiltják rémhírterjesztésért.

Természetesen nem lehet pontosan tudni még azt, hogy miféle rendszabályok következnek. Az azonban bizonyos már, hogy a kormány behatón foglalkozik a strimpfli kérdéssel s idevonatkozólag határozatba ment, hogy nagyszabású intézkedéseket fogantostanak a pénz előcsalogatására. Annak a tőkének, mely az első felhívásokra önként elő fog bujni rejtékből, jutalmakat helyeznek kiállításba, míg a makacs pénzekre súlyos büntetéseket szabnak majd ki.

Ki hitte volna, hogy elkövetkezik még egy olyan idő, amikor a Tőkének külön jutalmat kell fizetni azért, hogy hajlandó legyen gyümölcsözteni magát s hogy büntetéssel kelljen fenyegetni, mert tiltakozik a profit ellen?

Szegény Marx és Engels foroghatnak a sirjukban, mint két ventilátor.

Sajnos, két ventilátor nagyon kevés ahhoz, hogy ezt a mi fertőzött légkörünket megtisztítsa a jelen egyetlen tökélekpő erőforrásának, a strimpflinek illatától.

A JEGYZŐK

Nagy meglepetésre a kormány betiltotta a jegyzőkongresszust.

Lehet, hogy ez a betiltás, mely természetesen merőben alkotmányellenes, Jorga egyenlőségi érzetéből fakad. Multkor a tanítókongresszust tiltotta be, méltányosnak látta tehát, hogy a jegyzők se gyülekezzenek szabadon. A történelemnek ez a külön professzora valószínűleg azt a tanulságot vonta le a multak példáiból, hogy nem baj az önkényuralom, csak mindenkinek jusson belőle, mert ez a demokrácia látszatát kelti.

A kormány nyilóán súlyos indítókokat érzett a notáriusok kongresszusának megakadályozására. A betiltás azonban, akármennyire megfontolandó voltak a szempontok, végzetes fegyvernek számít a közvélemény előtt. Ugyanis a tanítók és a jegyzőknek, az eddigi legmegbízhatóbb és a falut vezérő két társadalmi osztálynak politikai elnyomorítása

Fehér fogak

minden arcot tetszetős és széppé tesznek. A csodásan illó izú Chlorodont-fogpépnek néha már egyszerű használatát folytán fogai elefántcsont fényt nyerne. Probléma meg először egy tubussal. Kis tubus ára 20 Lei a nagy tubusé 32 Lei. Mindenütt kapható!

amellett bizonyít, hogy komoly baj van Köpecen. A legállamfenntartóbb rétegeket csendörrel s rendörrel lehet csak fékentartani, mintha holmi cucilisták lennének.

13 évvel ezelőtt a forradalom ingerültsége a jegyzők ellen robbant ki, akik egynek látszottak az elsodort korszak bilincseivel és nyügével.

Most viszont a jegyzők igyekezhetnek forradalomba kirobbanhatni.

Legalább is ez a látszat.

Ámbár ez csálhat. Inkább valószínű az, hogy a kormány fél s miként a tolvaj is minden emberben detektívet lát, már a kabinet is minden rétegnél forradalmat tételez fel. Annaira bűnös a lelkiismerete, hogy lefűrésze a saját végtagjait, nehogy elrohanjanak vele egy becsületesebb közélet mezejére.

Papirpénz-pánik a görög fővárosban

Soha még olyan vásárlási kedv nem volt Athénben

Athén, november 16.

Rendkívül izgalmas napja volt szombaton Görögország fővárosának. Athénben tudniillik az a hír terjedt el a lakosság között, hogy a kormány kényszerkölcsönnel akar segíteni a helyzetet és ebből a célból a forgalomban levő papirpénz értékét felére fogja rövidesen leszállítani. Erre a riasztó hírre a görög főváros lakosságát pánik fogta el. Az emberek sürgősen szabadulni igyekeztek a birtokukban levő bankjegyekről és

tömegesen rohanták meg az áruházakat, hogy pénzüket áruba fektessék, még mielőtt a devalvációs rendelet napvilágot lát.

Az üzletek és áruházak kezdetben örültek a hallatlanul megnövekedett forgalomnak, a

pánik azonban a kereskedőket is legyűrte és délfel már visszautasították a papirpénzzel jelentkező vásárlókat.

Természetes, hogy a kereskedők magatartása a rémületet még jobban növelte s a nyugtalanság este érte el a tetőpontját, amikor az athéni villamosok kalauzai is papirpénzellenes álláspontra helyezkedtek és az utasoktól ércpénzt követeltek.

A görög kormány az általános fejvesztettség megnyugtására hivatalos kommunikét adott ki s abban erőlyesen cáfolta a kényszerkölcsönről elterjedt híreket, az athéni lakosság azonban nem vette tudomásul a kormány nyilatkozatát és továbbra is minden módot megkísérelt arra, hogy a bankjegyekről megszabaduljon.

Reinitz Jakab öt év multán szabadul és addig megírja második könyvét is

A háza sorsáról érdeklődik és nagyon kíváncsi, hogy mi újság Szatmáron

Szatmár, november 16.

Reinitz Jakab, akit annakidején életfogytiglani fegyházra ítélték, Nagyenyeden tölti büntetését. Szabadságvesztésének első idejében a fogházból is sokat hallatott magáról. Még a fogházban sem törődött bele abba, hogy a legfelsőbb fórumon is helybenhagyták az elsőfokú bíróság ítéletét és perújításokkal kísérletezett, ártatlanságát hangoztatta, különböző ügyvédeknek megbízást adott, hogy ügyét újra tárgyalassák.

Most már hosszú évek óta nem hallani semmit Reinitz Jakabról. Családja értékesítette Reinitznek egyetlen látható vagyonát, szatmári házát, a kis fűszerüzletet is eladták és elköltöztek — Palesztinába.

Most Reinitz Jakab levelet írt Nagyenyedről ifj. dr. Borgida Lajos ügyvédnek, hajdani védőjének. A levélben közli Reinitz, hogy

a különböző amnesztiákadta büntételelengedések beszámítása már mindössze öt esztendeje van hátra és türelem-

mel várja azt az időt, hogy végre szabadulhasson.

Az első könyvével — írja a levél — már teljesen elkészült, azt a fogházigazgatóság cenzurázta is és így mi akadály sincs annak, hogy ez a könyv megjelenessen. Természetesen Reinitz könyve azzal a kérdéssel foglalkozik, hogy milyen ellenbizonyítékok vannak arra vonatkozólag, hogy a sorozatos és terhére írott gyilkosságokat nem ő követte el. A második könyve szintén készül és azzal is rövidesen készen lesz és cenzura alá bocsátja.

A levélben Reinitz még arról is érdeklődik, hogy mennyiért adták el a házát, milyen sorsban él Palesztinában a családja és általában — mi újság Szatmáron?

Sok újság Szatmáron nincs — válaszolhatnánk Reinitznak — legfeljebb annyi, hogy mióta Reinitz Nagyenyeden ül, nem igen fordul elő, hogy emberek szentéletű szakállas zsidókkal utrakeljenek és csudálatos módon soha többé vissza ne térjenek.

A dévai ügyvédi kamara tiltakozik a regáti törvények Erdélyre való kiterjesztése, valamint az egyoldalú moratórium ellen

Déva, november 16.

A dévai ügyvédi kamara dr. Tatar dékán elnöklése mellett látogatott közgyűlést tartott, amelyen a törvények egységesítésének kérdésével is foglalkoztak.

Dr. Moja Juon szászvárosi ügyvéd, a regáti törvények kiterjesztése mellett foglalt állást, ami ellen élénk tiltakozás hangzott el. Dr. Haragos Ádám dévai ügyvéd, a kor követelményeinek megfelelően, a magyar és a regáti törvények módosítását tartja szükségesnek. — Szerinte, ugy a magyar, mint a regáti törvényeknek sok elavult intézkedése van, s ezeknek elhagyásával alkotandók meg a megfelelő törvények. A közgyűlés dr. Haragos indítványát négy szavazat ellenében elfogadta.

Tárgyalta a Kamara a titkos moratórium kérdését is és dr. Groszmann indítványára kimondta,

vagy az állampolgárok összességére terjesztendő ki az, vagy pedig az eddig

kiadott titkos rendeletek azonnal hatálytalanítandók.

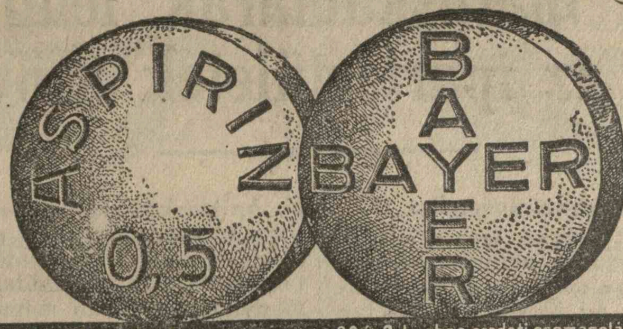
Foglalkozott továbbá a Kamara, a bírói fizetések késedelmes kiutalásából származó kérdéssel is.

Mérhetetlen kárára van az igazságszolgáltatásnak az, hogy a bírák nem jutnak idejében hozzá fizetéseikhez.

Nem egyeztethető össze a bírói tekintéllyel, hogy mindenféle átmeneti hiteket vegyenek igénybe, ilyeneknek elnyeréséért háztulajdonosok, kereskedők, iparosok, vendéglősök jóindulatáért könyörögjenek s ugyanakkor az előttük fekvő és döntésre váró peres kérdésekben feszélyeztetnek érezzék magukat.

Végül kifogásolta a Kamara azt is, hogy Déva a harmadosztályu városok közé soroztatott, holott itt a megélhetési viszonyok jóval drágábbak, mint a kisebb mezővárosokban.

A Kamara a hozott határozatokat megküldi az igazságügyminiszternek is.

ASPIRIN-tabletták 20 és 2 darabos eredeti csomagolásban biztosítják a valodiságot

MEGÉRZÉS

Budapest, november 16.

1.

Hiába, az ember öt ismert érzésszerpén kívül, felül még kell lenni az emberi szervezetben valami törvényeiben ismeretlen, öntudatos használatra még alkalmatlan érzésszernek, mellyel a külső dolgokat, történéseket és összefüggéseket tudomásul tudjuk venni, anélkül, hogy látnánk, hallanánk, tapintanánk, szagolnánk, vagy izelnénk azokat. Ez a megérzés.

2.

Ezt egy feltűnően bájos és szellemes fiatal asszony mondta a vacsorán a mellette ülő frakknak.

3.

Akiktől viszont én tudom mindezeket.

4.

San Remóban együtt voltunk pár hélig — csicseregte tovább a feltűnően bájos és szellemes fiatal asszony az elméleti sánról hatalmas szaltóval átlendülve a gyakorlat síkjára — egy nagyon előkelő, gazdag, tekintélyes, kellemetlen pesti családdal. Mi előbb jöttünk el, ők még maradtak. Kölsönösen utálluk egymást, természetes tehát, hogy a bucsuzás ropant megható és fájdalmas volt. Az utolsó pillanatban, a nagy elválás kölcsönösen felemelő hangulatában még arra is megkértek, hogy a férfi első házasságából származó fiának, aki idefent jogász, adjunk át valami kis üzenetet. Megígértük és ők is besorozva az új ismerősök, rokonok és egyéb ragadozók osztályába, boldog fellelegzéssel távoztunk. Közvetlenül másnap, hogy hazaérkeztünk, történt azután az az eset, amely a fenti véleményemet váltotta ki a hatodik érzésszerőről. Az egyes autóbuszon összehatalálkozott egy régi ismerősömmel, a kinek természetesen azonnal leadtam, hogy kikkel voltunk együtt San-Remóban. Ekkor történt az eset. Abban a pillanatban, ahogy a nevüket kiejtettem, hirtelen valami ösztönszerű szurást éreztem hátterincemben. Mintha egy éles, szuró, majd újra kihunyó szempár fénye szurt volna belém. Felnéztem, de szemben velem csak egy szerény, nyugodt fiatal ember ült, akit láthatóan nem érdekelt az előadás. En azonban ennek ellenére sem folytattam az előadást abban a stílusban, ahogy kezdtem. Nem mondtam, amit először akartam, hogy milyen kellemetlen emberek ezek, hogy a férfit huszéves korában megfozták, nyílt utcán, hogy az asszony öt évvel idősebb a férjénél, hanem mindössze annyit említettem meg, hogy a fiuknak küldtek velünk egy üzenetet és nem tudjuk átadni neki, mert már háromszor kiutuk lakásukat telefonon, de sohasem jelentkezett. Képzelve, mi történt ebben a percben...

5.

— Mi történt? — nágot közbe a feltűnően bájos és szellemes asszony mellett ülő frakk. — Felkelt a szemközti oldalon ülő szerény és nyugodt fiatalember, akit láthatóan nem érdekelt az ön előadása, összecsapta bokáját és azt mondta: Ha óhajtja, nagyságos asszonyom, most átadhatja az üzenetet, mert a szóbanforgó fiatalember én vagyok.

6.

Igy volt — bólogott a feltűnően bájos és szellemes fiatal asszony. — De honnan tudja maga ezt? Kitalálta?

7.

— Nem — mondta a frakk — annyira intelligens nem vagyok. Éppen ma mondta el az esetet, mint a legérdekesebb véletlen, mely vele eddig életében megtörtént, a nővérem fia.

Matolcsy Andor

Nagydisznódi alma,

szigorúan válogatva, elsőrangú minőségben a romániai gyümölcsstermeik Bukarestben tartott ősi kiállításán aranyéremmel kitüntetve. Kapható a „FRUCTA” konzervgyárnál, Ciszádie (Nagydisznód)

Önálló iparoskamarak felállítását sürgeti az ipartestületek szövetsége

Temesvár, november 16.

Az erdélyi és bánági ipartestületek szövetsége Viciu János nagyenyedi ipari vezérfelügyelő elnökletével Temesvárott ülést tartott. Az ülésen képviselve voltak Temesvár, Brassó, Kolozsvár, Nagyszeben, Nagyvárad, Arad, Torda, Fogaras, Nagyenyed és más városok ipartestületeinek elnökségei. Az ülés a kereskedelmi és iparkamarák ama mozgalmával foglalkozott, hogy ezen kamarák kebelén belül

állítsanak fel a kisiparosok részére külön független tagozatokat.

Az ülés résztvevői ellene voltak ennek a tervnek és hangsúlyozták, hogy a kereskedelem és gyárpar érdekei éppenséggel nem azonosok a kisipar érdekeivel és ezért nem akarnak még önálló hatáskörrel sem a kereskedelmi és iparkamarák tagozatai lenni.

Ehelyett teljesen külön kisiparos kamarak felállítását tartják sürögőnek.

A tervet úgy vélik megvalósítani, hogy a kormány a jelenlegi ipartestületeket szervezze, illetve fejlessze át iparos kamarákká. Olariu Péter, a temesvári ipartestület elnöke bejelentette, hogy ezt a megoldást a kereskedelmi és iparügyi miniszteriumban is rokonszenvvel fogadták és legutóbb ebben az ügyben Bukarestben már megbeszélés is folyt. Vasilescu-Carpen kereskedelmi miniszter akkor megbízta Veterány Viktor doktort, a temesvári ipari munkaadók szindikátusának ügyészét, hogy az iparos kamarákra vonatkozólag tervezetet dolgozzon

ki. Az iparkamarák szövetsége határozatilag kimondotta, hogy a kereskedelmi kamarákban felállítandó ipari tagozatok gondolatát visszautasítja és a kormányhoz intézendő memorandumban az önálló iparos kamarak felállítását követeli.

Hivatalos jelentés az ezüstpénzről

Bukarest, november 16.

Az új ezüstpénz kibocsátásával kapcsolatosan a Nemzeti Bank ma a következő kommunikikét adta ki:

— A kibocsátandó ezüstpénz összértéke 1 milliárd 700 millió lesz és azt a Mihály vajda arcképét viselő 20 lejesekkel fogják becserezni, továbbá a jelenleg forgalomban levő 100 lejesekkel. Az ezüstpénz kibocsátásából származó jövedelmét, illetve hasznát, az 1929-ben megszavazott stabilizációs törvénynek megfelelően kizárólag a régi esedékességű államkötvények beváltására fogja a Nemzeti Bank fordítani. Minden ezzel ellentétes hír valótlán.

Amin a kommunikikéből kitűnik, a jövőben nem lesznek papír-százlejesek forgalomban, a Károly király arcképét viselő 20 lejes ércpénzek azonban forgalomban maradnak. Minthogy azonban a kommunikiké nem egészen világos, mert nem mondja azt, hogy a papír-százlejesek megszűnnek, nincsen kizárva, hogy a forgalomban levő száz lejes bankjegyeknek csak egy hányadát fogják bevonni.

Ön válogató?

Annál jobb...

Cadum a legkényesebb igényeket is kielégíti.

amit minden nő irigyl, amely bájoságot ad a fiatalságnak. lemes és tiszta, hogy az anyák teljes bizalommal használják gyermekeik részére. Illata lágy és finom. Habja bőséges és kellemes. Kemény és tartósságánál fogva a Cadum rendkívül gazdaságos. Egy gondos szárítás minden csepp nedvességtől mentesítette. A gyártása annyira modern és higiénikus, hogy senki mástól érintve nem lesz az Ön kezén kívül.

Egy szilárd szappan, melynek utolsó részecskéje is kihasználható.

Cadum szappan

JELKEPE A TISZTASÁGNAK

Sport

Eldöntetlenül végződött az olasz-csehszlovák Európa-kupa mérkőzés

Olaszország—Csehszlovákia 2:2 (0:0)

Róma, november 16.

A nagy érdeklődéssel várt országközi válogatott mérkőzés meglepetésre eldöntetlenül végződött. Az otthon játszó olasz válogatott favoritként szerepelt, azonban sérült játékosai helyén szereplő tartalékjai nem játszottak

kellő sikerrel.

A mérkőzést harmincöt ezer főnyi közönség nézte végig. A bírói tisztséget a svájci Ruoff töltötte be. — A tegnapi eredmény után a magyarok nagyobb bizakodással tekinthetnek a jövő hónapi torinói találkozó elé.

A magyar profiligában a favoritok győztek

Budapest, november 16.

A magyar ligabajnokság tegnapi mérkőzései nem okoztak különösebb izgalmat. A toroslas szeszélye folytán a csapatok párosítása olyan volt, hogy alig lehetett kétséges a nagy csapatok győzelme gyengébb ellenfelekkel szemben. Mindössze a mult évi bajnok Ujpest szerzett nehéz másfél órát a hieveinek, mivel gyengén szerepelt a Nemzeti ellen és csak egy gólkülönbséggel szerezte meg a bajnoki pontokat. Részletes távirati jelentéseink következnek:

Ferencváros—Attila 4:0 (0:0).

A Ferencváros végig fölénben volt és könnyű győzelmet aratott. A „Fradi” nagyon rissen kezdte a játékot, mely azután fokozatosan erősödött. A nagyiramu játék teljesen kifulladásztotta az Attilát, mely első félidőben teljesen védelembe vonult és így megudta akadályozni a Ferencváros csatárait a góllövésben.

A pesti csapat a második félidőben is folytatja az ostromot, de most már eredményekben. A 10-ik percben Kohut megszerzi a vezető gólt, melyet a 14-ik és 22-ik percben Takács II. két góljá követ. A negyedik gólt a 13-ik percben Turay helyezi a miskolciak hádjába.

Ujpest—Nemzeti 2:1 (2:1).

A bajnokcsapat gyengén játszott és így csak minimális gólkülönbséggel győzte le ellenfelét. A Nemzeti felforgatott csapattal játszott és a játékidő utolsó harmadában csak iz emberrel játszott. A 8-ik percben Czétényi szerzi meg a vezető gólt. A 37-ik percben P. Izabó egyenlít, majd a 41-ik percben Spitz

rugja a győztes gólt.

DEBRECEN: Hungária—Bocskai 3:1 (3:1).

A két együttes izgalmas, változatos küzdelmet vívott, melyből energikusabb csatárjátéka folytán a Hungária került ki győztesként. A Hungária több tartalékkal szerepelt, azonban így is nagyvonalu játékot mutatott. A 8-ik percben Hires, a 15-ikben Cseh II., a 35-ikben Skvarek a góllövő, míg a 40-ik percben Mátéffy szepit az eredményen.

Szünet után a játék képe megváltozik. A Bocskai állandó támadásban van, azonban eredménytelen kornereken kívül nem ért el egyebet. Az eredmény változatlan maradt.

KAPOSVAR: Somogy—Vasas 3:2 (2:1).

A Somogy megérdemelt győzelmet aratott a bajnoki tabella utolsó helyén álló Vasas együttese ellen. A második félidőben a Vasasnak módjában lett volna az eredményt eldöntélné tenni, azonban elmulasztotta a kínáló alkalmakat. A gólok a következő sorrendben estek: A 11-ik percben Egri, a 14-ik percben Pető, a 15-ikben Jakube a góllövő. — A második félidő 14-ik percben Galambos, egy perc múlva Kis góloz.

SZOMBATHELY: Sabaria—Kispest 3:1 (2:1).

Erősen felázott pályán a nagyobb lendülettel játszó Sabaria könnyen nyerte a mérkőzést és ezzel az utolsó helyről felnyomultak a kilencedik helyre. A 16-ik percben Kovács II., a 25-ikben Iglódy, a 32-ik percben Konyor rugták a gólokat. Szünet után a 33-ik percben Belkó újabb gólt rug.

Nagy botrány és általános verekedés volt egy bécsi mérkőzésen

Bécs, november 16.

A Rapid—WAC mérkőzésen, melyet 4:2 arányban a Rapid nyert meg, épületes jelenetek játszódtak le. A mérkőzés csunya botrányba fulladt a második félidő végén. A közönség betódult a pályára és a WAC játékosait formálisan elverte.

Az általános verekedésnek a rendőrség véteit véget, mely csak negyedórai fáradozás után tudta a pályát a verekedőktől megtisztítani.

Vajjon mit szól az eseményekhez az osztrák labdarúgó szövetség, mely a Budapesten nemrég lezajlott sokkal kisebb méretű sportbírói szülősen elítélő szavakkal illette?

Más bécsi eredmények:

Austria—Hakoah 6:1.

Admira—Wacker 4:1.

Slovan—Nickolson 2:0.

Vienna—Florisdorfer AC 6:2.

§ AZ ELSŐSÖZTALYU MAGYAR LIGABAJNOKSÁG ÁLLÁSA. Budapestről jelentik: Az elsőosztályu profiligá állása a vasárnapi mérkőzések után a következő: 1. Ferencváros 16 pont. 2. Ujpest 15 pont. 3. Hungária 13 pont. 4. Bocskai 10 pont. 5. Somogy 8 pont.

Meglepetések napja a bukaresti bajnokságban

Bukarest, november 16.

A tegnapi bukaresti bajnoki mérkőzések nagy meglepetésekkel zárultak. A Juventus és a Macabi veresége a vaszkos meglepetések közé számít és teljesen felforgatja a bajnoki tabella sorrendjét. De nem kevésbbé váratlan az Uni-

rea Tricolor gyenge eldöntetlen eredménye a Vénus ellen. Eredmények:

Venus—Unirea Tricolor 2:2.

Olympia—Juventus 4:2.

Voivodul Mihai—Macabi 3:1.

CFR—Sportul Studentesc 4:2.

Egyetértés komb.—Spárta komb. 3:0 (1:0).

Vasárnap:

Ioria—ACFR 3:0 (1:0).

BMTE—Victória 1:1 (1:0).

Brasovia—ACFR 2:1 (1:0).

A Brasovia nagyszerű játékaival lepett meg a nagy nevekkel álló vasutas csapattal szemben. A mérkőzés váltott bíróval folyt le. A 9-ik percben ugyanis dr. Nagy István bíró vezélyes fault címén kiállítja Kuszka ACFR játékosát, aki azonban, azzal az indoklással, hogy előzetes figyelmeztetés nélkül szölt az ítélet, nem hajlandó lemenni a pályáról. — A vasutascsapat szolidaritást vállal a kiállított játékosal, a mérkőzés percekig szünetel, mire dr. Nagy lefújja a játékot.

Major szükségbíró lépett a mezőnyre, aki tovább vezeti a mérkőzést, ugyanazon csapat összeállításokkal. Tovább játszik Kuszka is. (Nem kell külön hangsúlyoznunk, hogy az eljárás ellenkezett a szabályokkal és sportszerűtlen, hogy a kiállított játékos is tovább játszhasson, mintha mi sem történt volna!)

Olympia komb.—IAR komb. 1:1.

Olympia—IAR 3:3 (1:0).

Egyetértés—Bástya 2:1 (0:1).

Holnap KEDDEN, 5, 7, 9 órakor

UFERINI

Világatrakció!

Előzőleg: HANGOSFILM.

Siessen helyet biztosítani!

Redoute-Mozgó

Több ezer teljesen meggyógyult

TÜDŐBETEG

igazolja kiváló hatását az Oláh Károly plebános által feltalált **Antiphthisin** államilag engedélyezett tüdőbaj elleni gyógyszernek — Ismertető füzetet díjtalanul küld a gyógyszer készítője **OSVÁTH** gyógyszerár Tárgu-Mureş

Közgazdaság

Egyetlen minisztérium — rengeteg törvényjavaslat!

Megszűnik a szabad gyár-alapítás Romániában

Vasilescu-Karpen iparügyi miniszter nagyszabású sajtóexpozejt tartott, amelyen ismertetette az ország iparának és kereskedelmének újjászervezésével kapcsolatos programját

Milyen ipari és kereskedelmi jellegű törvényjavaslatok kerülnek a jelenlegi parlament elé?

Bukarest, november 16.
Vasilescu-Karpen ipar- és kereskedelmi miniszter a sajtó képviselői előtt nagyobb nagy expozejt tartott, amelyen ismertetette az ország iparának és kereskedelmének újjászervezésével kapcsolatos programját. Minden kommentár nélkül közöljük egyelőre ezt a programot, amely sok meglepő és a jelenlegi gazdasági renddel nem éppen összeegyeztethető részletet tartalmaz.

A miniszter bevezetésekként kifejtette, hogy az ipar megmentésének egyik feltétele az, hogy megszűnjön az árambolás. Evégből a minisztérium egy törvényjavaslatot szerkesztett, amelyet rövidesen be fog terjeszteni a parlamentbe. A javaslat lényege az, hogy megszűnteti a szabad gyár-alapítást.

A kormány egy bizottságot fog kinevezni azzal a kimondott rendeltetéssel, hogy az a bizottság, minden gyár-alapítási kérelmet vizsgáljon felül és

az engedélyt az alapításhoz csak abban az esetben javasolja, ha a meglévő gyárak nem tudják ellátni a belföldi szükségletet abban a cikkben, amelynek termelésére a gyárat fel akarják állítani.

Különösképpen nem fognak több gyár-alapítási engedélyt kiadni: cementre, papírra és cukorra.

Egy másik törvényjavaslattal a kormány a bányatörvényt fogja módosítani és a nyerspetroleum exportját fogja favorizálni.

Törvényjavaslat van készen az energiatörvény egyes rendelkezéseinek megváltoztatására, különös tekintettel a villamosításra és a városok, valamint községek közötti koncesszió-megállapodásokra, ugyancsak a villanyárak szabályozására.

EGYIK KÉZZEL ELVESZ — A MÁSIKKAL AD A KORMÁNY

Az iparügyi minisztérium tervbevette egy, vagy több olyan törvényjavaslat készítését, amely, vagy amelyek megalkotásával azokat az egymásnak gyakran ellentmondó törvényintézkedéseket, amelyek az ipar és a kereskedelem életben akadályozzák az egészséges fejlődést. Így ugyanazon elvtől vezélve, amelynek célja végetvetni az árambolásnak, új gyárak és vállalatok létesítése által, a minisztérium törvényjavaslatot fog készíteni olyan új gyárak létesítésének favorizálására, amelyek az államgazdaság érdekében valók.

Illetőleg, amelyek olyan ipari cikkek gyártására akarnak berendezkedni, a mely cikkek eddig külföldről hozattak be.

Jelenös változás történik majd az erdélyi közüzemek vezetésében is. A minisztérium megállapította, hogy ezeknél a közüzemeknél tulsok a vezető, igazgatósági tag és tulajdosok a személyi kiadások. A törvényjavaslat az erdélyi közüzemek megrendszabályozására már készen van és a napokban a parlament elé kerül.

Egy másik javaslat, amely ugyancsak készen, felhatalmazza a kormányt arra, hogy a kereskedelmi és iparkamarák számát csökkentse és a megmaradt kamarák fontosságát emelje, mert a jelenlegiek közül sem töltik be azt a feladatot, amelyet be kellene tölteniük és csak a kiadásokat szaporítják.

A törzsetörvény is módosítás alá kerül. Különösen arról történik intézkedés, hogy a törzsetörvények garanciáját emeljék és ezzel a feleknek az eddiginél nagyobb biztonságot nyújtsanak.

Törvényjavaslat készül az üvegek, edények és általában mindenféle mérőeszközök pontosságának biztosítására. Külön

telezni fogják a gyárakat, hogy tüntessék fel a pontos úrtartalmát azoknak az edényeknek és üvegeknek, amelyek gyárakból kijönnek.

JÖN A KÜLFÖLDI CUKOR!

Vasilescu-Karpen ipar- és kereskedelmi miniszter, miután befejezte

azoknak a törvényjavaslatoknak ismertetését, amelyeket a minisztérium még ebben a parlamenti szesszióban be fog nyújtani, rövid expozejt tartott a régen húzódó cukorárleszállítással kapcsolatban.

— Az érvényben levő cukorárak, — mondotta a miniszter — uzsorárák, a

Miért nem gondoskodik a kormány az élet olcsóbbá tételéről?

Lupu doktor szerint csak az infláció segíthet rajtunk

Bukarest, novembere 16

A Curentul, mai számában, az élet olcsóbbá tétele címén ankétot rendez, melynek során Lupu dr. fejti ki nézetét erről az égetően sürgős és fontos kérdésről. Lupu elmondja nyilatkozata során, hogy ma, amikor a pénzügyi kormányzat egy harmadával lecsökkenti a költségvetést és így valósággal megnyomoritja az állami tisztviselők százezreit egyenesen érthetetlen, hogy miért nem gondoskodik arról is, hogy hasonló mértékben az összes elsőrendű élelmiszer-cikkek árai leszálljanak.

Bűnös könnyelműség volt a kormánytól, hogy a költségvetés leszállításával egyidejűleg kellő és erélyes intézkedésekkel nem biztosítja az állam tisztviselőinek megélhetését.

— Nem gondolok az élelmiszer-cikkek árainak maximálására — mondja Lupu

dr. — mert hiszen az elmúlt tanulságok alapján rájöhettünk arra, hogy ez keresztülvihetetlen. Azonban a kormány kötelessége, hogy utját állja annak, a nyílt és szemérmetlen spekulációnak, annak a felháborító üzérkedésnek, amely ma uton-utfélen folyik.

Lupu dr. csupán egyetlen kérdést említ: a gabona és kenyér árának egymáshoz való viszonyát.

— Hogyan lehetséges az — kérdi Lupu dr., — hogy amikor egy vagon gabona ára nem haladja meg a tizenötezer lejt — egy vagon kenyérért 150 ezer lejt kell fizetnie a megnyomoritott tisztviselőnek.

Lupu dr. nyilatkozata végén újból megemlíti a néhány héttel ezelőtt oly nagy port felvert inflációs tervét, amely szerint egyetlen kivétező mód lehetne a mai gazdasági krízisből.

A Nemzeti Bank szabotálja az erdélyi bankok felsegítését

Bukarest, november 16.

A regáti kis és középbankok országos megmozdulása után általános volt a vélemény, hogy

a Nemzeti Bank most már végre komoly összegekkel fog a vidéki bankok segítségére sietni.

Az erdélyi és bánági pénzügyi szövetéségei nagyszabású gyűlésükön ugyancsak azzal a reménnyel szövegezték meg a Nemzeti Banknak átnyújtott memorandumukat, hogy annak komoly visszhangja lesz illetékes körökben. Az összes remények azonban hiábavalóknak bizonyultak, mert közel másfél-heti tárgyalások és deputációzások után kiderült, hogy

a Nemzeti Bank még annyit sem hajlandó tenni az erdélyi és bánági pénzügyi szervezetek, amennyit néhány héttel ezelőtt kiállításba helyezett.

A három erdélyi bankszövetség, a Revisi-onsoverband, az Erdélyi Bankszindikátus és a Solidaritatea közös intervenciójára a Nemzeti Bank azt válaszolta, hogy mindössze csak a nagyszabású Albina banknak utalt ki visszeszámlázási hitelt. Tény, hogy ez a bank évek óta kereszttul a legkisebb mértékben sem vette igénybe a Nemzeti Bank hitleit és így hitelszámlája egyáltalán nem volt megterhelve. A többi bankok azonban mindeztideig egy bányai visszeszámlázási hitelt sem kaptak.

Közben még érte ezeket a bankokat egyéb meglepetés is. Mintegy három héttel ezelőtt a Nemzeti Bank az erdélyi magyar pénzügyi szervezeteknek negyven millió visszleszámlázási hitelt szavazott meg. Ebből az összegből az Erdélyi Bankszindikátushoz tartozó kisintézetek mindössze csak 18 milliót kaptak kézhez az

zal, hogy a többi közvetlenül az előlegképpen folyósított összeg után kézhez kapják. A Nemzeti Bank vezetősége azonban érthetetlen módon megmásította eredeti határozatát és a negyvenmillió visszleszámlázási hitelt 10 millióra leszállította.

Ilyenformán tehát nem hajlandó tizenkét milliónál nagyobb visszleszámlázási hitelt folyósítani. Ez az összeg pedig egy csepp a tengerben. A vasárnap folyamán az erdélyi és bánági pénzügyi szervezetek vezetői csoportosan keresték fel a Nemzeti Bank vezetését, ahol tiltakoztak a már egyszer megszavazott visszleszámlázási hitel-csökkentés ellen. A bank-vezetők azonban mindeztideig semmi biztató választ nem kaptak a Jegybank igazgatóságától, úgy, hogy előreláthatólag minden közbenjárás hiábavalóan fog bizonyulni.

A Nemzeti Bank határozata az erdélyi bankok vezetői körében nagy elkeseredést váltott ki.

A CFR nem tudja régi szerződéseit betartani

Bukarest, november 16

Néhány nappal ezelőtt röviden jelentettük, hogy a vasut vezérigazgatósága tárgyalásokat kezdett a romániai nehézipar képviselőivel a jelenleg érvényben levő szerződések revíziója ügyében. A CFR vezérigazgatóság kezdeményezését azzal indokolta, hogy a jelenlegi súlyos helyzetben

nem képes a szerződéseket olyan mértékben betartani, mint ahogy azok meg voltak kötve

Ha azt akarja, hogy úgy meg legyen előkészítve, mint eddig soha, akkor tegyen kísérletet a „LERESCHE” borotvapengével.

az utolsó francia tökéletesítés.

Kérjen díjtalan mintapengét a romániai vezérképviselettől:

NARCISSE H. BALTHAZAR

Bukarest I. Strada Șelari 7.

melyeket feltétlenül le kell törni. Nincsen más kiút: a gyáraknak le kell szállítanak a cukorárakat legalább 10 lejjel, kilogrammonként, amint azt már hónapokkal ezelőtt terveztem. Az eddigi tárgyalások a leszállításra vonatkozólag nem vezettek eredményre és

a gyárosok még mindig nem nyilatkoztak aziránt, hogy hajlandók-e ezt a szükséges redukciónak kereszttuladni. Eppen ezért, — folytatta tovább a miniszter,

a magam részéről megszakítottam tekintem a gyárosokkal való tárgyalást és megleszem a szükséges intézkedéseket külföldi cukor behozatala tekintetében.

A külföldi cukor behozatala csak azért késik még, mert megfelelő előkészületeket kell tenni aziránt, hogy az import-cukorral se történjék spekuláció. Ezeknek az intézkedéseknek megtételére kell egy kis idő, de a külföldi cukor rövidesen itt lesz...

A miniszter ezzel be is fejezte a sajtó-expozejt.

és főleg azt kéri, hogy az árak szempontjából eszközjenek a gyárak bizonyos engedményeket.

A meggyőző érvek hatása alatt, de főleg a kényszerűségtől vezettetve a gyáripár képviselői hajlandók bizonyos engedményeket tenni azzal a feltétellel, ha a vasut az árleszállítás mértékében emelni fogja a megrendelések értékét is. Értesítéseink szerint a revízió alá vevendő szerződések egy milliárd hatszázmillió lejt összértékű megrendelést képviselnek.

A szerződésekben megállapított árleszállítás vállalatokként változott. Az új szerződéseket még a hét folyamán meg fogják kötni.

Ezzel kapcsolatban arról értesülünk, hogy a vasut teljesen megváltoztatja jövő évre megállapított investációs programját. Arról volt ugyanis szó, hogy a stabilizációs szerződésnek megfelelően jelenlegi műhelyeit jelentős mértékben ki fogja bővíteni.

A súlyos anyagi helyzetre való tekintettel azonban a vezérigazgatóság elállott ettől a tervétől.

A program ilyenformán való megváltoztatása nem mondható a legkedvezőbb hírnök, tekintve, hogy a műhelyek kibővítése esetén rengeteg új munkaalom nyílt volna a jelenlegi állás nélkül éhező munkások számára.

— Stabil valuta kell Németországnak is. Mainzból jelentik: Brüning birodalmi kancellár hosszabb beszédet tartott itt a választási küzdelem során. Ez alkalommal megemlékezett a valuta-kérdésről is. Brüning hangoztatta, hogy Németországnak stabil valutára van szüksége, a melyet a gazdasági élet ruganyosabbá tételével, ellenben kevesebb külföldi kölcsönnel kell biztosítani. A példátlanul súlyos helyzetből csak a valóság kiméletlen felismerése és a hibák korrigálása vezethet ki, — fejezte be beszédét a kancellár.

NEM SIKERÜLT A GRABÁCZON RENDEZETT BÁNSÁGI TENYESZÁLLAT KIÁLLÍTÁS. Bánági tudósítónk jelenti: A bánági mezőgazdasági kamara, Temes-Torontálmegye és a bánági export-szindikátus védnöksége alatt és azok jelentékeny anyagi támogatása mellett rendezték meg a bánági állattenyésztők a nagy érdeklődésre joggal számítható grabáci tenyeszállat vásárkiállítását, amely a pénzkrisis és az általános gazdasági helyzet következtében azonban sem forgalmat, sem vételkedvet nem mutatott fel. Az állattenyésztő gazdák, akik legszébb faj- és apaállataikat vezették fel a vásárral kapcsolatos kiállításra, állatanyagukat azonnal voltak kénytelenek visszahajtatni. A vásárkiállítás az állattenyésztők számára csupán erkölcsi sikert eredményezett, amennyiben a kiállítók között 15.000 lejt pénztulajmat, 7—7 arany, ezüst és bronz-érmét, 15 állami kitüntető oklevelet és 27 elismerő medáliát osztottak szét.

OLLA antiszeptikus készítmény!

A bécsi állami népegészségügyi hivatal által végzett és mikroszkopailag ellenőrzve teljes garanciát nyújt. Ügyeljen az „OLLA” névre!

Iskolák Egyesületek

Hetven esztendő a jólékonyság szolgálatában

Fennállása 70-ik évfordulóját ünnepelte vasárnap a brassói róm. kath. nőegyesület. Az ünnepély a plebánia templomban kezdődött, a hol délelőtt 9 órakor az egyházi énekkar közreműködésével ünnepi szentmise volt. Az ünnepi diszkögyűlést 11 órakor tartották meg nagy közönség részvételével, mely egyidejűleg Piesslinger Károlyné elnökségének húszötödik évfordulóját is ünnepelte. Dr. Péter Antal apátplebános üdvözlő megnyitója után Zsigmond György főgimnáziumi tanár a Nőegyesület nemes és humánus tevékenységben gazdag történetét ismertette, majd dr. Szalay Mátyás sepsiszentgyörgyi esperesplebános magasszónyalású ünnepi beszédében méltatta a Nőegyesület munkásságát. Ezután dr. Péter Antal valamennyi római katolikus egyesületnek és intézménynek üdvözlését tolmácsolta. A negyedszázados nőegyleti elnöki tisztében elévülhetetlen érdemeket szerzett, jóságos lelkéről és szeretetreméltó egyéniségéről ismert Piesslinger Károlyné üdvözlőzték ezután a római katolikus Nőegyesület nevében megindító szép beszéddel Meisel Rezsóné, a görögkatolikus nőegylet és a román nőegylet nevében Baiulescu Mária, a szász nőegylet nevében Glondys Viktorné, a református nőegyesület nevében Dániel Viktorné, az evangélikus nőegylet nevében Magyar István, az unitáriusok nevében Kovács Lajos lelkész, az izraelita nőegylet nevében Deutsch Ármenné. A kisebbségi nők központi titkárságának üdvözlését báró Huszár Pálné személyesen tolmácsolta. — A brassói Magyarpárti szerencsekívánatait dr. Szele Béla közvetítette meleg szavakkal. Az üdvözlések-re Piesslinger Károlyné meghatottan válaszolt. Ez alkalomból leplezték le az elnököt jól sikerült arcképet is, melyet Pisztel Marianné készített. Délután 6 órakor a főgimnázium tornatermében a kongregánisták és a leányegylet tagjai, Bulhardt festőművész és Klesz Gabriella rendezésében, a Szent Erzsébet élete című színes és hatásos tablót adták elő. Az előképeket Hugyák Erzsé, Várhegyiné Papp Ilonka, dr. Fejér Manó és Meisel János prólogja vezették be és hangulatos zené kísérté.

— **ALLATVÉDŐ EGYESÜLET ALAKUL BRASSÓBAN.** Brassó társadalmában akció indult meg, állatvédő egyesület alapítására és rövid idő alatt több, mint kétszázán jelentkező tagokul, idáig főképp a szászok köréből. Az alakuló közgyűlést november hó 17-én, hétfőn este tartják meg. Addig is jelentkezéseket elfogad Conrad Ede választmányi tag, (Zeitschriftentzentrle, Kolostor-utca 34.). Évi tagdíj 100 lej.

PRIMARIA MUNICIPIULUI BRASOV
No. 27.900—1931.

HIRDETMEY

az igazolási könyvecské kiadása ügyében.
A törvényhatóság azon lakosai, akik a törvényben előírt igazolványok kiadását eddig még nem kérték, azok elnyerése végett folyó évi november hó 17-étől kezdve, minden kedden és pénteken 16—19 óra között a polgármesteri hivatalban, (Károly király-utca 53. sz. II. em., 4. ajtó) jelentkezhetnek.

Ezen igazolvánnyal minden nagykorú lakosnak, férfiaknak és nőknek, akik ezen törvényhatóság tagjai, kell, hogy rendelkezzenek.

Brasov, la 12. Noemvrie 1931.

Comisia Interimară,
Presedinte: J. Suciu m. p. Secretar General: Socaciu m. p.

**Egészségügyi
műszaki vállalat**
Fűtőszoba, központi fűtés, szellőztető-berendezések. Vízvezetési és csatornázási munkálatok, szakmérnöki tervezés és vezetés mellett
KERTÉSZ HENRIK BRASSÓ.

**B. L. Felelősszerkesztő:
Kocsis Béla**
A BRASSÓI LAPOK nyomdavidualatának kiadása és cikkei nyomtatása Brassóban.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Havonta 100, negyedévre 300, félre 600, évente 1200 lej. Magyarországra negyedévre 14, félre 28, évente 56 pengő. A többi külföldi államokba negyedévre 420, félre 820, évente 1600 lej.

Fiókkiadóhivatal és szerkesztőség Hunyad- és Alsófehérvármegye részére: Déva, Str. Ioan Creanga 2. Telefon 17. (Balogh Géza)

MEGBIZOTTAK. Bukarest: Dán Dániel, Gerő Sándor és Kohn Jenő. — **Dás:** Str. 3. Barnut 10. (Osztián Kálmán) — **Kolozsvár:** Str. Dubalarilor 7. (volt Timár-utca) (Neumann Ignác). **Marosvásárhely:** Benjámín Árpád. Str. Bererie 1. (Sörház-u.) — **Nagyszombat:** Strada Iurului 13. (Szigetváry László) — **Nagyvárad:** Str. Nic Jiça 32 (Szabó Gyula) — **Szalmár:** Csoknái-u. 10. (Váradi József). — **Szilágysomlyó** (Hesperin Ernő) — **Torda:** Str. Regele Ferdi-
nand 25. (Denes József.)

Központi szervezők, pénzügyi elöljárók: Bartha Géza, Dán Mózse.

HIRDETÉSEKET felvesznek a kiadóhivatalok, a megbízottak, valamint minden bel- és külföldi hirdetőiroda. Részletes tarifákkal készséggel szolgálok.

Színház * Művészet

Szerdán este ismét a Csodabár

Átalakítják a Gewerbeverein színpadát

Előrelátható volt az a nagy siker, melyet a Csodabár előadásával aratott a brassói színház. Teljesen kifogástalan előadásban zajlott le a premier, a megjelentek a legnagyobb meglepéssel hagyták el a színházat és dacára annak, hogy este 11 órakor kezdődött az előadás, teljesen megtöltötte a közönség a színházat.

Ez a nagy siker arra indította az igazgatót, hogy a Csodabár előadását megismételjék. Ezúttal a Gewerbeverein színpadán szerdán este játszik el a kintinó operettet. A színpadot ez alkalommal teljesen átalakítják, hogy az előadás itt is minden zökkenő nélkül menjen.

A jegyek árusítását rendes áron már megkezdte a Brassói Lapok könyvosztálya.

Szerkesztői üzenetek

K. O. Igen sajnáljuk, de nincs módunkban ama bírálatot előkeresni s megjelenése dátumát közölni. Erdélyi Helikon, Pásztorúti, Új Idők, Vasárnapi Újság. Bármelyik színház, de elsősorban Budapest az Új Színház, a Terezkörúti és Andrassy-uti Színház. Nekünk sem filozófiai, sem esztétikai, sem geológiai értekezésre nincs szükségünk.

Sz. L. A. Julia. Nem kapta meg, de szabadalom dolgában ő sem adhat más tanácsot, mint hogy forduljon valamelyik szabadalmi irodához, vagy közvetlenül a szabadalmi hivatalhoz, (Bukarest: Oficiul Proprietatie industriale, Calea Victoriei. Ministerul Comer-tului).

Sz. I. Medgyes. A kívánt címetek ma levélben elküldtük önnek.

Győr szármaló. Ajánlatára, hogy rendezzünk győrszármalóversenyt, sajnálattunkra, nem re-flektálhatunk. Ma a viszonyokkal kell számol-ni minél gyorsabban, s ez versenynek is ép-pen elég.

Branis Ferenc. Kérjük, közölje lakóhelyét, mert csak így tudjuk előfizetőink között meg-találni és levelezőlapját elintézni.

Szászrégeni lakos. Készséggel regisztráljuk az ön közlése alapján, hogy a betegségyel-ző-nél megkísérelt család Hévízi Tódor hivatal-nok éberségén hiúsult meg.

Nagykároly. Előbb olvashatóan tessék írni, s aztán próbálja meg a világot megváltani pályázatával.

A világgazdasági krízis. Jól megírt, komoly hangú és tartalmu cikk, de egyetlen megállapítást, vagy javaslat sem új benne, úgy, hogy közlésével egyáltalán nem vinnénk előre a nagy problémát.

N. H. K. Rothermere lord címe: London, Claridge-Hotel.

Th. M. Mindenesetre el lehet adni és jóarón, ha szakértő megállapítja, hogy valódi cremo-nai amati hegedű. Akár itteni, akár bukaresti szakértőkkel meg lehet becsülni.

Soborsin. Tessék direkt oda, a kívánt címre egy levelezőlapot küldeni s ha nem kap vá-laszt, megszűnt ott, ha meg létezik, akkor ezt közlik önnek. Nekünk ugyanezt az eljárást kellene követnünk.

Köröros. A kiadóhivatal levelet küldött önnek. Sorsjegyeiről pár nap múlva.

A pella kórokozója. B. cikkét, sajnálattunkra, nem közölhetjük; inkább szaklapba való fejtegetések. A gazdáknak azonban figyelmébe ajánljuk javaslatát, hogy „a jövő évben bevetés alá kerülő minden földjüket, a buza vetés ugarföldjét és a kertjét, telkét is most, november, december, január havában szántásuk fel, ássák fel és csakis négy hónap alatt beérő kukoricát termeljenek. A kéziratot, — megfelelő bélyeg beküldése után, — kivételosen visszaküldjük.

Töröm a fejemet. (R. P.) Bár nincs hiájával a humornak, nem közölhetjük. Kicsi ok ilyen támadásra.

A föld ura. A regényre nem reflektálhatunk. A kellő póstabélyeg beküldése esetén — kivételosen — visszaküldjük B. kéziratát.

F. F., Egeres. Üzleti dolgokról lévén szó, címeiket a lapban nem ajánlhatunk, de levelezőlapon adunk önnek címet, melyhez a jelzett ügyben bizalommal fordulhat.

Brasov—Brassó, Kapu-utca 56—58. Telefon-interurban: (szerk. és kiadóhivatal) 1—77 és 82
Bucuresti—Bukarest I, Bulevardul Schitu Măgureanu 21. — Telefonszám: 363—64

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznap: egy szó 6, vastag betűkből 12 lej. Vasárnap: 7-50, illetve 15 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Négyszeri hirdetés esetén 25% engedmény. Állást keresőknek 25% kedvezmény. A bukaresti kiadás részére: szavanként 3 lej. 50-szeri megjelenésnél 2 lej.

Vétel-eladás

FÉNYKÉPÉSZ nagyító gépet kondensor vagy anélkül keres megvételre Foto Adler Oszkár, Brassó, Kapu-utca 12. 15678

Veszek házat vagy házhelyet amely üzletnek megfelel. Ajánlatokat „Megfelelő” jellegére a brassói kiadóba. 15706

20. számú HUSCSARNOK-BAN Brassó, Hirsch-utca, marhahus 12 lej, disznóhús 28 lejért kapható. 15705

Keresek megvételre jókarban levő 5—6 lóerős benzínmotor és 110—250 Voltos váltóáramu generátort, röntgen üzemhez. Cím: Dr. Gerson Tulghes 15704

ארט נשר vágott liba és haj kapható Brassó, Fekete-utca 8. Katznál, a mézarsz-kben 15697

Szép, prima minőségű dióbél olcsón kapható Malek Vilmos, Petroseni. 15744

Egy hálószoba berendezés sürgősen eladó. Brassó, Katalin-utca 14. 15711

Nagy, cseréppel fűtött új szin és egy fűszerüzletberendezés eladó. Muresanu, Brassó, Hosszu-utca 222. 15747

HAZAK, telkek, villákat ADÁS VÉTELÉBANKBETÉT és készpénzért legelőnyösebben közvetít Hirsch Vilmos, Brassó, Kórház-utca 49. Érdeklődni d. e. 8—10, d. u. 2—4. Telefon 242. 15694

TOLL és hely legolcsóbb „Pasári” tollüzletben Oradea, Castelnui 2. 15719

Eladó a Zagoni Dalkör jókarban levő gyáskocsija. Közlebbit Szóts Albert elnök-nél. 15772

Megvételre kerestetik egy nagyteljesítményű szalagfűrészt 120 széles fűrészlappal. Ajánlatokat „Szalagfűrészt” jellegére a kiadóhivatalba.

ADOMENTES új ház eladó, vagy kiadó: két modern lakrészből áll, jól bevezetett pékség és fűszerüzlettel, hízalda, gabonás, istálló stb., nagy udvarral, földgázfűtéssel, villany, vízvezeték. — Cím: Simonffy József, Torda, Strada Cuza Voda 28. 15770

ELADÓ, VAGY BÉRBE-ADÓ KENYERGIYAR, Szatmár, emeletes épülettel, 8 modern bérakással, négy sütőkemencével, villanyerőre berendezett gépekkel. Kedvező feltételeket közli Tabajdy, Szatmár. 15769

Özv. Gocsmann Jánosné Apáca, a m. kir. gödöllői te-nyészetből származó „Pekín-gi” kacsák eladók. 15762

Keveset használt, mely gyerekkocsit, eladó. Brassó, Széles-utca 19. 15763

1 Kgr. BORJU HUS 20—24, SERTES 24. ZSIRNAKVALÓ 24 LEJ. BRASSÓ, KUT-UT-CA 17 SZ. SEBESTYEN VIL-MOS. 15764

Allást nyer

KERESUNK mindenhol magánfelek látogatására proviziós ügynököket. Befektetés ezer lej. Wirtschaftsverband, Medias.

Vegyes

PÉNZKÖLCSÖNÖKET házakra közvetít Hirsch Vilmos, Brassó, Kórház-utca 49. 15718

Jól számoló, rajzoln tudó fiatal kőműves elmenne gya-kornoknak. Mágori Alexandru, Szalonta, Str. Miron Cristea 43. 15768

Különbejárta szép butor-zott szoba, fürdőszoba használattal, kiadó. Cím 15696 sz. alatt a brassói kiadóban.

RITKA ÉS EGYSZERI ALKALOM

A NŐ

Szenzáció!

Az itt hirdetett világhírű és értékes mű különlegesen kedvezményes és rendkívül olcsó megszerzésére, melyet nagy áldozatokkal sikerült nb. előfizetőink és olvasó közönségünk részére biztosítani!

TANULMÁNYOK

A NŐ, TESTÉRŐL, LELKÉRŐL, NEMI ÉLETÉRŐL, ÉS ÉROTIKÁJÁRÓL
Irta: Dr. BAUER A. BERNHARDT, orvostanár, eu. főtanár.

Rendkívül érdekes kétkötetes hatalmas munka!

MEGJELENT: német, angol, francia, cseh, román, lengyel, holland, olasz nyelveken és sokszázszor példányban forró közkezen. — Helyszűke miatt, a hatalmas és érdekesítő tartalomjegyzékéből csak rövid, kivonatos ízelítőt adhatunk!

Rövid kivonat a tartalomjegyzékből: A női test és életműködése — A nemzés misztériuma — Az óskor és középkor — A nő ivar szervei — A Talmud — A menstruáció előtti korszak — Az erőfélben levő lány — A szűz — Nemi érintkezés — A terhesség — A lány és a fiu játéka — A felvilágosítás — A bak-fis és a fiu kamasz évei — Az első találka — Az első flirt — Az érett fiatal leány — A szerelem titka — A válogény — Az első nemi érintkezés — A felszűz — A fiatal feleség — A mézeshehet — Az aggszűz — Az érett nő — Az öregedő nő — Veszedelemes kor a nő és a férfi életében — A nemi tudományról általában — A nemi élete — A perverz ember — A nemi ösztön és nevelés — A kéjéret — A kielégítési ösztön — A nő utóérzése — Minden szerelem a nemiséggel kapcsolatos — Az első nemi érintkezés okozta csatlódás — A csók fajtái — A kozmetika az erotika szolgálatában — A férfit erotizálja a nő illata — Tánc és erotika — Sport és erotika — A modern nő erotikája — Célszerű és szerelmi házasság — A vadházasság és álházasság — A szabad szerelem — A vig özvegy — Szabadság és házasság — A Kanibaliszmus — A prostitúció — A templomi prostitúció — A modern prostitúció — A bukkott leány — A szajha lélektana — A párisi női-nem erkölcsi romlása — A barátnő — A nemi betegségek — A nő, mint győztes — Az ősi nemi szerelem — A nő odaadása — Polygámia — Önkínzás és plátói szerelem — A madonna és szajha — Szerelmi készség és nemi ösztön — Belső érintkezés a férfi és a nő között — Miért válogat a nő a szerelemben — Szerlemben minden méltóságos és szép — Szép szí-

nek fokozzák a szerelmi érzést — Szerlemben kéj — Fetisizmus — Önszeretet és nemi ösztön — Az első nemi vágy — A próba-házasság — A szerelem tehetetlensége — A természeti népek szent folyamataknak tekintik a nemi ösztönt — Szerlemben és szenvedés — A férfi impotenciája — A férfi nemi tehetetlensége — A nő is kívánja a változatosságot — A nemi ösztön perverziója — Saddismus és masochismus — Még a legnormálisabb nő is egy kissé szadista hajlamu — A vérszomj — Homosexualitás — Szerlemben a kaszárnyákban, hajón, fogházakban — Nemi inség — Szerlemben és bűn — Házasságtörés — Kettős öngyilkosság — A tisztességes lány — A viszály — Miért türi a nő a rabszolgaságot — A szerelem és az élet legfőbb feltétele — Mária szereplőten fogantatása — A hinduk, mint a szerelem virtuózai — Az erotikus disznóságok bevonulása a költészetbe — A démoni nő — A szentbika — Az erotikusok — A forrálásztás — A háromszög — A férfi, mint a szerelem tanítómestere — A megcsalt nő — A féltékenységre szenvedés — Özvegyek elégetése Indiában — Nyilvános iparszerű prostitúció — Élet a bordély-házakban — A szoknya-vadász — A szerelem, mint mindent elmergező hatalom — stb. stb.

Ez a kolosszális, gazdag és érdekes tartalmu hatalmas kétkötetes munka kedvezményesen áron csakis a Brassói Lapok könyvosztálya útján szerezhető be.

Kérjük igen tisztelt olvasóinkat, hogy rendelkezéseiket sürgősen hozzánk eljuttatni sziveskedjenek, mert fenti kedvezményes ár csak rövid ideig van érvényben.

Mindkét kötet ára 1200 lej helyett csak 400 lej

Brassói Lapok Könyvosztálya